

Apsiniaukę, gali lyti.
 Saulė teka 5:48, leidžiasi 7:47

VOL. LVIII

Library of Congress
 Periodical Division
 Washington, D. C. 20540

Chicago, Ill. — Šeštadienis, Gegužio-May 1 d., 1971 m.

Kaina 15c

10

REIKALAUJA PALEISTI JAV BELAISVIUS

IZRAELIS PARODĖ ŠVENTĖS PROGA SAVO NAUJUS LĖKTUVUS IR LAIVYNĄ

TEL AVIVAS. — Izraelio karinės jėgos suruošė nepriklausomybės progą didelį parodą. Net 64 Amerikos gaminti Phantom lėktuvai praskrido parado formacijoje didžiuosius Izraelio miestus: Tel Avivą, Jeruzalę, Haifą, Beersebą. Izraelio gyventojai nebuvo matę tokio didelio skaičiaus lėktuvų vienu metu. Be Phantomų, kurie yra naujausi Izraelio aviacijos lėktuvai, skrido parade 80 skyhawks ir Fouga Magister lėktuvų. Viduržemio jūroje parodavo 10 Saar klasės karo laivų, ginkluotų Izraelio gamybos Gabriel raketomis.

Nepriklausomybės 23 metų sukakties progą premjerė Golda Meir pasakė kalbą, kurioje pasidžiaugė, kad Izraelis per praėjusius metus sustiprėjo ne tik karine prasme, bet gavo nemažai naujų imigrantų, kurie irgi sudarą Izraelio stiprybę.

Užsienio korespondentai įsitikinę, kad sovietų ginklų vežimas į Egiptą nepakeitė jėgų balanso ir Egiptas negali tikėtis nugalėti Izraelio, kurio didžiausias pranašumas prieš arabus yra žmonės, technikos ir pilotuose. Stebėtojai prisimena, kad jau prieš 1967 m. karą Egiptas turėjo nemažai rusų ginklų, turėjo modernių raketų jau nuo 1964 metų, tačiau tomis raketomis egiptiečiai sugebėjo numušti tik vieną Etiopijos keleivinį lėktuvą ir vieną savo Mig-21.

Šiandien Egiptas turi gavęs ir pačių moderniausių sovietų Mig-23 lėktuvų, tačiau sovietai neduoda jais skraidyti egiptiečiams. Abejojama ar karui kilus tie Mig-23 skristų virš Izraelio pozicijų, nes rusai bijo, kad izraelitai nenumuštu to lėktuvo virš savo teritorijos ir tuo pačiu neišaiškintų lėktuvo slaptydai.

Karinių ekspertų manymu, Izraelis Sinajuje yra taip įsitvirtinęs, kad Egipto staigus puolimas nepralaužtų Bar Lev linijos, o geriausiu atveju galėtų tik užimti nedidelę jos dalį. Izraelio pranašumas ore nulėmtų mūšio eigą. Už kiekvieno, nors ir moderniausio ginklo, stovi žmogus. Čia ir esąs Egipto silpnumas. Izraelis turįs daugiau moderniam karui parengtų kareivių.

Vyskupai atmetė jėzuito raportą

DETROITAS. — Amerikos vyskupų konferencija, baigdama savo svarstymus, išrinko keturis atstovus dalyvauti vyskupų sinode, kuris įvyks Vatikane rudeni. Išrinkti Detroito arkivyskupas, kardinolas John Dearden, Philadelphia — kardinolas John Krol, St. Louis kard. Carberry ir Minneapolisio arkivyskupas Leo Burne.

Vyskupų konferencija pasmerkė vienos komisijos, vadovaujamos jėzuito iš Čikagos Carl Armbruster, raportą, kuriame ta komisija ragino Amerikos vyskopus palengvinti kunigams celibato taisyklę ir rekomendavo kunigais švęsti moteris. Vyskupai kritikavo šio kunigo raportą ir pasiūlymus. Kai kurie reikalavo, kad tėvas Armbrusteris pasitrauktų iš komisijos.

Detroito konferencijoje Amerikos vyskupai parodė konservatizmą ir nenorą jokių naujybių ar pakeitimų. Viešbutyje, kur vyko konferencija, savo kambarius buvo nusisamdžiusi Jau-nių Kunigų organizacija iš Čikagos. Ji kvietė vyskopus aplankyti kunigus ir sužinoti jų pa-

IŠ VISO PASAULIO

SAN JOSE. — Kalifornijoje buvo suimtas 18 m. studentas, kuris kaltinamas nužudęs peiliu tris jaunas merginas 18, 14 ir 15 metų. Jaunuolis Karl Werner jau prisipažinęs nužudęs vieną iš jų ir pareiškęs, kad jis galėjęs ir kitas nužudyti, tačiau tikrai nežina, nes jam kartais užtemdavo protas. Policija aiškina, ar jis nebus tas garsusis "Zodiac" žmogžudys, kuris apie savo aukas pranešdavo policijai ir laikraščiams.

SAIGONAS. — Iš Saigono laikraščių cenzūros buvo išimtas maršalo Ky pareiškimas, kur jis sako, kad reikėtų spalio mėn. rinkimuose leisti dalyvauti ir komunistams, kurie negautų daugiau kaip 10% visų balsų.

KARACHI. — Pakistano vyriausybė paneigė Indijos kaltinimus, kad Pakistano kareiviai buvo peržengę Indijos sieną. Priešingai, Indija siunčianti ginkluotus vyrus į Rytų Pakistano teritoriją. Jau ne vienas indas buvo paimtas nelaisvėn ir prisipažinęs nelegaliais veiksmais.

RIO DE JANEIRO. — Smarkus lietus sukėlė Brazilijoje potvynius, kuriuose žuvo 150.

MADRIDAS. — Ispanija pirmą kartą leido spausdinti ir išleisti Martino Lutherio raštų rinkinį.

PHNOM PENHAS. — Kambojdijos pasitraukęs premjeras Lon Nol ir toliau buvo įprašytas pasilikti kariuomenės vadu. Naujas premjeras gen. Sisowath Sirik Matak dar nedavė savo sutikimo būti premjeru ir vyriausybės nesudarė.

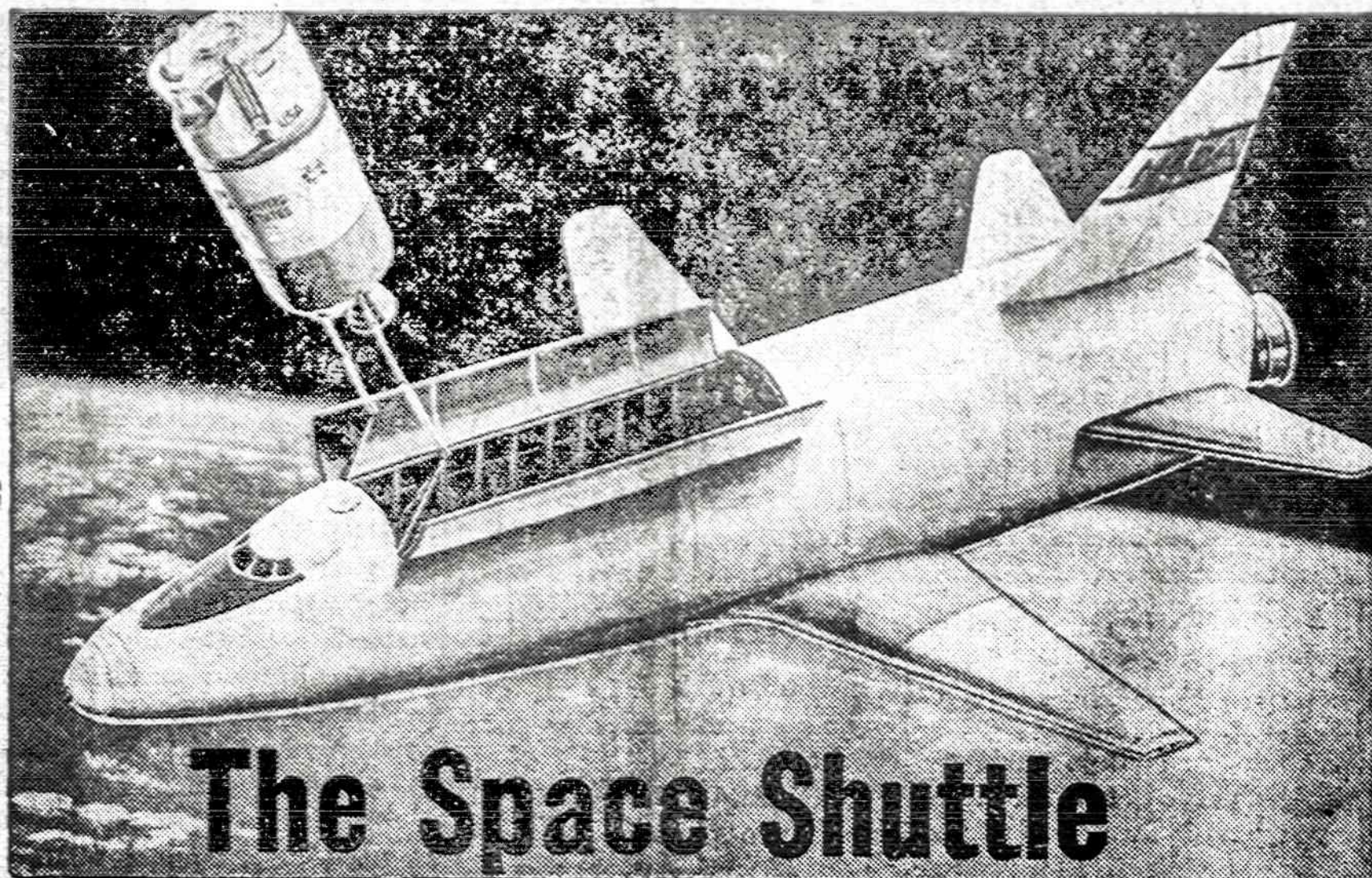
MASKVA. — Sovietų spauda skelbia, kad darbininkai tiesia Alganistane žibalo liniją rado dykumoje, netoli sovietų sienos, smėlyje palaidotą seną miestą, statytą prieš 3,500 metų. Rasta keturkampė tvirtovė — pilis, kurios bokštai keturkampiai su 9 pėdų sturumo sienomis.

TRENTO. — Per klaidą kažkas supylė į kanalą Italijos Trento miesto šiaurėje stiprių nuodų, nuo kurių išdvesė tūkstančiai žuvų. Nuodai gresia ir Sarca upei, kuri yra viena žuvingiausių visoje Italijoje.

San Diego. — Iš zoologijos sodų pabėgo gorila, tačiau ji niekus nepasišalino nuo savo narvo. Veterinorius rado gorilą "mirtinai išsigandusią" sąlygy, kurias ji rado laisvėje.

Žiūras, tačiau apsilankė tik vienas vyskupas.

Specialios komisijos raportas, kainavęs Bažnyčiai pusę milijono dolerių, vyskupų buvo atmetas. Kunigų celibato, skyrybų, gimimų kontrolės, moterų įšventinimo ir kitais svarbiais klausimais Amerikos vyskupai nepageidauja jokių pakeitimų.

The Space Shuttle

Amerikos mokslininkai planuoja pastatyti tokia raketa — lėktuvą, kuris galėtų erdvėje skrieiti aplink žemę ir nusileisti ant žemės. Toks lėktuvas galėtų atlikti daug svarbesnių uždavinių. Jis galėtų nugabenti į erdves žemės satelitus, kaip parodoma šiame paveiksle, kur satelitas iškeliamas iš lėktuvo nugaros, atsidarius durim.

OLANDIJOS PARLAMENTO RINKIMAI SUSILPNINO VALDŽIOS KOALICIJĄ

HAGA. — Trečiadienio parlamento rinkimai Olandijoje davė labai neaiškius rezultatus. Išliko naujos jėgos ir susilpnėjo ligšiol valdžiusi katalikų ir dviejų protestantų grupių koalicija, vadinama krikščionių partija. Ji valdė padedama gan konservatyvių pažiūrų Liberalų partijos. Krikščionys ir liberalai turėjo parlamente iš bendro 150 atstovų skaičiaus 83 atstovus, o po šių rinkimų gavo tik 74 atstovus. Socialistų partija, buvusi opozicijoje, gavo 8 naujus atstovus ir turės žemumoje parlamento rūmuose 52 vietas. Gegužės 11 d. aukštieji rūmai susirenka parinkti naujo premjero. Politinių grupių derybos jau prasidėjo.

Pirmą kartą rinkimuose dalyvavo nuo darbo partijos atskilusi socialdemokratų grupė, kuri gavo 8 atstovus.

Vienas dalykas yra aiškus, tai užsienio reikalų ministerio klausimas. Per 19 metų užsienio ministeriu buvo dr. Joseph Luns, pergyvenęs aštuonis premjers. Jis iš vyriausybės išėina, nes nuo šių metų rudens jis tampa Nato valstybių generaliniu sekretoriumi. Ministerio pasikeitimas nepakeis Olandijos užsienio politikos. Nauju ministriu numatomas dr. Norbert Schmelzer, kuris priklauso tai pačiai katalikų partijai, kaip ir Luns.

Šie rinkimai parodė, kad politinis pasiskirstymas, paremtas religijomis ir Olandijoje išėina iš mados. Daug jaunesnio amžiaus kritikų spėlioja, kad olandams teks grupuotis į ideologinius klausimais paremtas grupes. Net ministeris Luns, kalbėdamas apie katalikų partijos atstovų sumažėjimą, pareiškė, kad kai kurie jaunesni katalikų kunigai agitavo tikinčiuosius ne balsuoti už katalikų partiją, kuri pasidariusi per daug konservatyvi. Olandijoje yra nemažai "kairiųjų kunigų".

Kitas katalikų veikėjas, minėtas dr. Schmelzer, siūlo katalikų ir protestantų partijoms žengti dar vieną žingsnį į ekumeninį bendradarbiavimą ir steigti modernią krikščionių demokratų partiją.

Korėjiečių žygis

SAIGONAS. — Pietų Korėjos kariuomenė Pietų Vietname pradėjo didesnio masto žygį prieš komunistus 200 mylių ruože prie jūros, centriname Vietname. Dalyvauja visa korėjiečių "Tigro" divizija, paremiama vieno "Balto Žirgo" divizijos pulko ir "Mėlynojo Slibino" marinių brigados.

Vėl demonstracijos Washingtone

WASHINGTONAS. — Šiandien Washingtone tūkstančiai jaunų vyrų ir moterų bandys "sustabdyti" valdžią. Vienas Čikagos "Liaudies Taikos Sutarties" vadų David Moberg pareiškė, kad iš Čikagos į Washingtono demonstracijas važiuoja apie 500 žmonių. "Jei vyriausybė nesustabdo karo Vietname, tai mes sustabdysime vyriausybę", pareiškė Moberg.

Washingtone buvo suimta apie 200 protesto dalyvių, jų tarpe buvo negrų civilinių teisių grupės, vadovaujamos kunigo Ralph Abernathy, žmonių. Negrai nutarė prisidėti prie "Taikos koalicijos" organizacijų demonstracijų ir su mūly vežimais atvyko į Washingtoną. Jie irgi reikalauja karo pabaigos, tačiau reikalauja ir kitų reformų: garantuoti pajamų kiekvienai keturių asmenų šeimai po 6,500 dol. per metus, nors ta šeima ir nieko nedirbtų.

Šiais metais Kretingoje ir Vilniuje kviečiamas seminaras apie Vidurio Europos tautų šokių. Apie juos kalbės čekų mokslininkas F. Bonuš. (E)

VIENA. — Čekoslovakijos valdžia sumažino kainas megztiniams, tekstilės medžiagoms, radijo ir televizijos aparatams.

Žurnaliste La Rue Stone iš Muskogee, Okla., laimėjo premiją už savo straipsnį seriją apie artritą. Jos straipsniai "Living with Ar" sukėlė didelį tos ligos paliestų žmonių susidomėjimą. Ji aiškina sugebėjusi taip gerai išaiškinti artritą, kad 25 metai ji pati ja serga.

PREZIDENTAS NIXONAS NESKELBŠ PASITRAUKIMO IŠ VIETNAMO DATOS

WASHINGTONAS. — Prezidentas Nixonas spaudos konferencijoje pareiškė, kad amerikiečių kariuomenė Vietname pasiliks ilgą laiką, nežiūrint, kiek metų tas užtruks, jei Hanojus atsakys paleisti amerikiečius karo belaisvius. Amerikos kareivių pasilikis P. Vietname, kol Saigono vyriausybė bus pati pajėgintis nuo komunistų. Prezidentas tvirtino, kad jis negali paskelbti pasitraukimo datos, nes tada priešas nenorės derėtis o belaisvių paleidimo ir turės kitų privilegijų. Prezidentas pareiškė, kad laipsnis pasitraukimas greičiau garantuos pastovią taiką toje Azijos dalyje.

Rusų grupėje atvažiuo lietuvių

NEW YORKAS, N. Y. — Pagal "kultūrinių ryšių" programą, Amerikon atvažiuo grupė sovietų valdžios parinktų įvairių pareigūnų pasidairyti, kaip Amerikoje tvarkomi įvairūs švietimo reikalai. Į savo grupę sovietų valdžia įspaudė tris lietuvius, kurie turės progos pamatyti Ameriką.

Amerikon atvažiuo Kazimieras Ulvydas, nuolatinis Tiesos ir kitų komunistinių laikraščių bendradarbis, rašęs įvairiais komunistų istorijos ir lietuvių kalbos klausimais; Jonas Mačiulis, lituanistiką studijavęs jaunuolis, ir Monika Razinskienė. Visi trys trumpam laikui sustos Chicagoje.

Skyrium Amerikon atvažiuo atkaklus veikėjas Pranas Ulevičius. Jis planuoja Amerikoje būti ilgesnį laiką ir parinkti žinių apie Amerikos lietuvių gyvenimą.

Palaidojo Fabijoną Gediminą Daužvardį

Pulkininkas Fabijonas Gediminas Daužvardis, tragiškai žuvęs aviacijos transporto lėktuvo (C-47) katastrofoje, buvo palaidotas ketvirtadienį, balandžio 29 d., Cheyenne, Wyoming kapinėse, netoli jo tarnybos paskutinių bazės ir ūkio bei namų, kuriuos jis buvo įsigijęs ir planavo pastoviai ten apsigyventi. Laidotuvės buvo su iškilmingomis religinėmis ir militarinėmis apeigomis.

Daug kas teiraujasi, kaip ji pagerbti ar prisiminti. Lietuvos Generalinio Konsulo ir ponios pageidavimu, galima jo vardu skirti aukas lietuvių organizacijoms bei įstaigoms, arba Lietuvos Fondui.

Hipnotistas nepaveikė kareivių

PLYMOUTH. — Britanijos karinė vadovybė priėmė vieno hipnotisto iššaukimą. Jis tvirtino galįs užhipnotizuoti ištisas armijas kareivių, kad jie nešaudytų ir nežudytų. Jis turįs rak-tą į amžiną taiką, nes jo paveikti kareiviai padėtų ginklus ir visi karai pasibaigtų.

Kariuomenės vadovybė nusistatė šešis kareivius į šaudyklą ir įsakė šaudyti į taikinį, nežiūrint kas įvyktų. Hipnotizmo specialistas ėmė tada kareivius įtaigoti ir įsakė jiems padėti ginklus. Jo žodžiai nieko negelbėjo, kareiviai šgaudė, kaip šaudė, nekrepdami į jį jokio dėmesio, kol gavo savo karininko įsakymą sustoti.

Kalbėdamas apie protesto demonstracijas, prezidentas pareiškė, kad nei jis nei kiti vyriausybės nariai tų demonstracijų nebus įbauginami. Vyriausybė sėda pasirėmusi išklausyti, kurie ateina taiklingai su savo patarimais, tačiau tokie, kurie įstatymus laužo, bus baudžiami pagal įstatymus.

Toliau prezidentas kalbėjo apie santykius su Kinija ir susisakė spekuliuoti apie tų santykių ateitį. Jis dar nenutvėrė, kaip laikytis Formozos sąvilgiu, tačiau galvojęs, kad vyriausybės departamentų pareiškimas, kad dėl Formozos salos turtų derėtis Tautinė Kinija ir komunistine Kinija yra nerealu. Amerikos sprendimas tik klausimu būsiąs derinamas su Amerikos išipareigojimu Chiang Kai sheko vyriausybei.

Prezidentas gynė savo įsakymą paleisti leitenantą Caley kalėjimo, kol bus sprendžiamas jo apeliacijos prašymas. Calėy gysuomenėi nepavojingas, jo paleidimas nuramins krašvykusią agitaciją dėl jo nutėsimo.

Prezidentas Nixonas pareiškė, viltį kada nors galėsiąs aplankyti Kiniją, tačiau jis šiuo metu neturįs pakvietimo iš Kinijos.

Apie ką kalbėta veiksmų sueigoj?

Mūsų veiksmų atstovų pasitarime, įvykusiam š. m. balandžio mėn. 24 d. New Yorke, dalyvavo Lietuvos diplomatai, Amerikos Lietuvių Tarybos, Pasaulo Lietuvių Bendruomenės, JA ir Kanados Lietuvių Bendruomenių, Lietuvos Laisvės Komiteto ir Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto atstovai. Ilgesnį pusę dienos vykusio pasitarimo buvo:

a. išryškinta Lietuvos padėtis dabartinėje tarptautinėje įvykių eigoje ir mūsų vedama kova dėl laisvės — ji turi būti rimama Lietuvos valstybės suvereninių teisių vykdymo atstymo principu;

b. pageidauta, kad Jungtinės Amerikos Valstybių lietuvių veikloje būtų siekiama jos sudarinimo tarp Amerikos Lietuvių Tarybos ir Liet. Bendruomenės vadovybės;

c. jautriai suprastas Brazilijos gelbėjimo reikalas ir dėl visų lietuvių kviečiami gausi aukoti Tautos Fondui.

NEW YORKAS. — Polie suėmė 23 jaunos žydus, kurie puolė žydų rabinų tarybos įstatymus. Jaunuoliai priklausė žydų Gynbos lygai, kuri kaltina binus, kad šie neprisidėjo kareivys kovos prieš Sov. Junga.

TOKIO. — Japonijos imperatorius Hirohito sukako metų.

ŽAIBAS - CLEVELANDO MEISTERIS

Clevelando LSK Žaibo vyrų tinklinio komanda sėkmingai užbaigė Didžiojo Clevelando Vyrų Tinklinio Lygos pirmenybes, laimėdama 4-ti metai iš eilės Clevelando čempionatą. Per 3 mėnesius užsitęsusi lygos sezoną mūsikiškai laimėjo 17 ir pralaimėjo vienas rungtynes. Balandžio 5 d. įvykusiose paskutinėse lygos rungtynėse žaibiečiai sunkioje kovoje įveikė Hillcrest YMCA 2:1 ir ukrainiečius 2:1. Šios abi komandos, turėjusios kiekvieną po 2 pralaimėjimus, rimtai grąsino Žaibui.

Sportu besidomintieji clevelandiečiai turėjo progos kiekvieną antradienį sekti mūsikių pasirodymus Plain Dealer ir Cleveland Press, didžiuliuose dienraščiuose (lygos žaidimai vyko pirmadieniais).

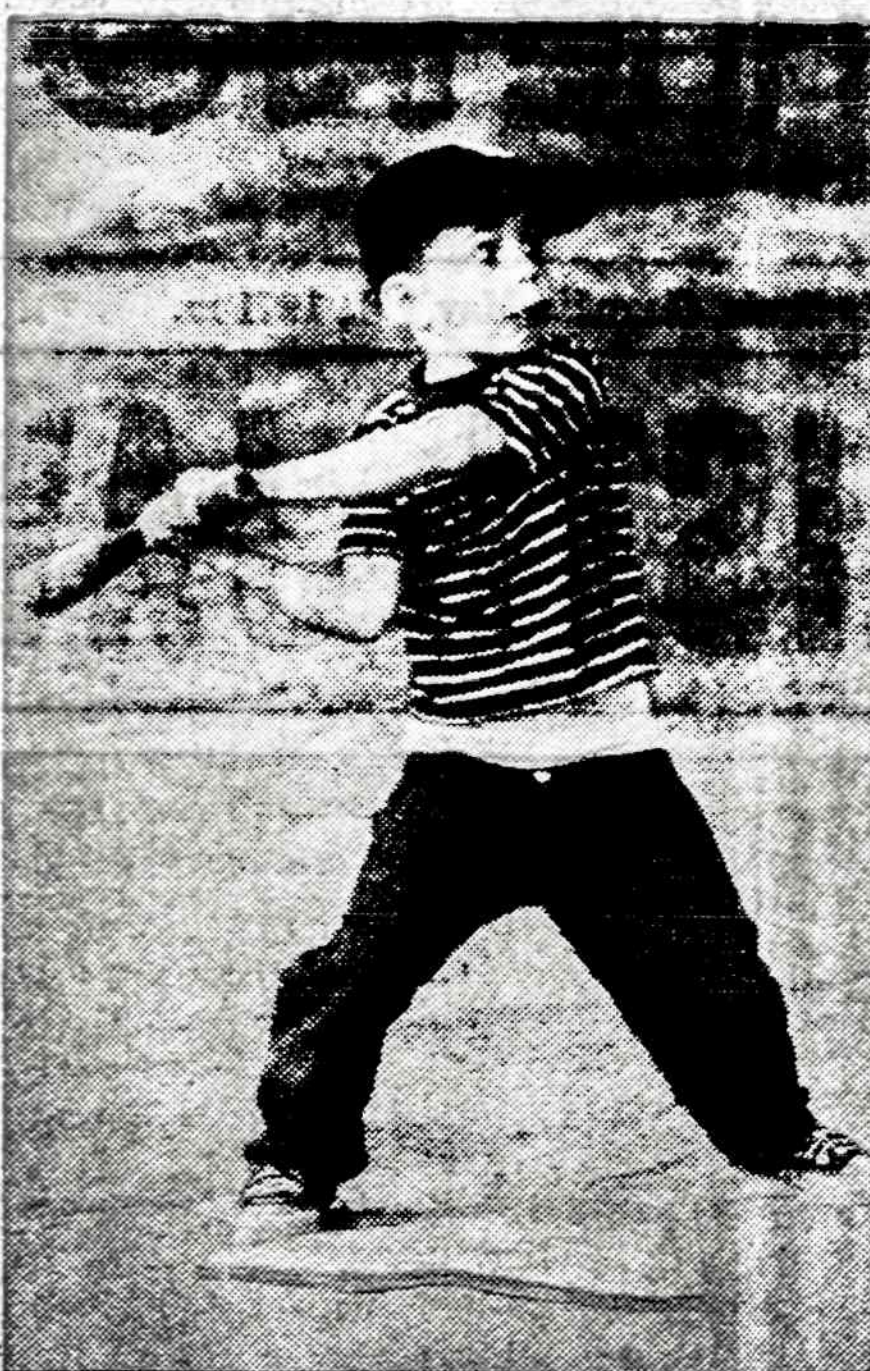
Žaibo vyrų komandoje žaidžia: Rytas Babickas — kapitonas, Gytis Barzdukas, Mindaugas Leknickas, Algis Penkauskas, Romas Zylė, Rimas Titas, Algis Motiejūnas, Evaldas Ziedonis ir Gytis Motiejūnas. Treneris — R. Babickas.

Šioje lygoje dalyvavo 10 iškilusių Clevelando ir apylinkių komandų. Balandžio 12, 19 ir 26 vyko papildomas "Blitz" sezoninis turnyras, kuriame dalyva-

vo 8 pirmas vietas užėmę komandos. Turnyras buvo prarastas "vieno minuso" (single elimination) sistema. Ir šį turnyrą laimėjo žaibiečiai, balandžio 26 d. baigėme įveikę Hillcrest YMCA 2:1. Pakeliui į baigmę mūsikiškai laimėjo prieš Heights YMCA 2:0 pirmame rate ir prieš Latvius 2:1 pusiaubaigėme.

Žaibietės — regiono vicečempionės

Clevelando LSK Žaibo moterų tinklinio komanda 8 m. balandžio 3 d. dalyvavo USVBA (United States Volleyball Association) 4-jo regiono tinklinio 1971 m. pirmenybėse Pittsburgh, Pa. Žaibietės šiais metais vėl pradeda atgauti pirmąją čempionės poziciją Ohio bei kaimyninėse valstijose. Šiose pirmenybėse mūsikiškos laimėjo antrą vietą, baigėme pralaimėję prieš Pittsburgh H. C. Varžybos buvo prarastos žaidžiant pirmąją preliminarines rungtynes 2-se grupėse, iš kurių po 2 geriausias pasirodžiusios komandos pateko į finalinę grupę, kur buvo žaidžiama "vieno minuso" sistema. Žaibietės savo grupėje laimėjo pirmą vietą ir pusiaubaigėme nugalėjo Clevelando American Turners, tuo tarpu kai Pittsbur-

Beisbolo ateitis — 8 metų Glen Kelly iš Ramsey, N. J.

gho komanda pateko į baigmę įveikusios mūsikių grupės 2-tros vietos komanda. Pažymėtina, kad žaibietės šiose pirmenybėse buvo nepilnoje sudėtyje, nes nedalyvavo E. Giedraitytė dėl susižeidimo ir D. Jurgaitytė dar nebuvo atvykusi iš Kalifornijos.

4-tas regionas apima Ohio, West Virginia, Kentucky ir vakarinę Pensilvaniją. LSK Žaibo komanda buvo šio regiono čempionės nuo 1959 iki 1967 m. imtinai.

Žaibietės dalyvauja Amerikos pirmenybėse

Šį savaitgalį, gegužės 1 ir 2 d., Clevelande įvyks JAV-bių AAU (Amateur Athletic Union) 1971 m. Tinklinio pirmenybės, kuriose dalyvaus 24 vyrų ir 18 moterų iškilų komandų iš JAV-bių, įskaitant ir Havajus.

Šiose pirmenybėse dalyvaus ir LSK Žaibo moterų komanda, kuri balandžio 19 d. laimėjo Lake Erie AAU distrikto čempionatą.

Varžybos vyks Cuyahoga Community College sporto salėje, East 30-St. ir Community College Ave.

Šeštadienį, gegužės 1 d. varžybos vyks nuo 8:00 val. ryto iki 9:00 val. vak. Sekmadienį pradžia nuo 8:00 val. ryto. Finalai — 7:00 val. vak.

Pirmenybės bus prarastos "dviejų minusų sistema" (Double elimination). Tai reiškia, kad komanda pralaimėjusi dvi rungtynes iš tolimesnų varžybų iškrenta.

Mūsikiškos pirmos rungtynes žaidžia šeštadienį, 10:00 val. ryto prieš Portland, Oregon.

Amerikos tinklinio pirmenybės Clevelande vykdamos pirmą kartą. Sporto bičiuliai kviečiami nepraleisti šios retos progos pamatyti aukšto lygio varžybas.

Žaibo tinklininkės atgavo AAU distrikto čempionatą

Balandžio 18 Clevelande įvykusiose Lake Erie AAU Distrikto 1971 m. moterų A klasės tinklinio pirmenybėse Clevelando LSK Žaibo moterų komanda iškovojo čempionų titulą, baigėme įveikę American Turners "A" komandą 2:0. Pakeliui į baigmę mūsikiškos pirmame rate nugalėjo Canton Independents 2:0, toliau American Turners "B" ko-

Chicagos politika

Balandžio 6 d. Chicagoje įvyko svarbių miesto mero rinkimai.

Demokratų partijos kandidatas buvo plačiai pažįstamas ilgametis miesto meras Richard J. Daley. Jo laimėjimas buvo ypatingas. Jis ne tik penktą kartą tapo šio didmiesčio meru, bet rinkimus jis laimėjo didele balsų dauguma vieno miesto warduose.

Prieš rinkimus politinė kovą tarp respublikonų ir demokratų buvo labai įsibėjavusi. Kovos metu atrodė, kad demokratų kandidatas gali pralaimėti, kad taštri kova jam gali pakenkti, bet taip nebuvo.

Mūsų meras yra plačiai žinomas, gabus, patyręs politikas. Jis yra geras administratorius ir turi patirtimo ekonominėje gyvenimo srityje. Jo administracijos laikotarpį Chicago miestas išaugo ir pasikeitė. Čia išaugo pramonė, pakilo dideli namai, tuo tarpu kai kituose Amerikos miestuose jaučiama didelė krizė.

Respublikonų partija, teisybę pasakius, neturėjo tikro kandidato miesto mero pareigoms. Prieš merą Daley kandidatavęs Richard Friedman respublikonams buvo pakeltas IVI (Independent Voters of Illinois) Lygos, kaip nepriklausomas ir konservatyvus kandidatas. Respublikonų partijos vadovybė buvo sutikusi remti Friedmaną mero pareigoms. Jie bandė įtikinti Friedmaną, kad jis remtų respublikonų partijos platformą, bet Friedmanas jai nepritarė. Jis net pareiškė, kad partijos platforma esanti priešinga jo principams.

Po šitokių minčių pasikeitimo, Friedmanas liko gatvėmis vaikščiojančiu kandidatu, neturiniu pinigų ir neturiniu respublikonų partijos vadovybės mandatu ir American Turners "A" komandą 2:0, "dviejų minusų" sistema vykdamos varžybose. Pralaimėtojų pusėje Am. Turners "A" įveikė Broadway YMCA, tačiau grįžę atgal į baigmę antrą kartą suklupo prieš lietuvaites, iškiliausių distrikto komandų dalyvavo varžybose.

Pažymėtina, kad American Turners iš lietuvaitių čempionatą paveržė 1968 m. ir išlaikė 3 metus. Prieš tai žaibietės čempionėmis išbuvo nuo 1957 iki 1967 m. imtinai.

Žaibo moterų komandoje žaidžia: Aušra Babickienė — kapitone, Valdonė Ziedonienė, Vilija Mockutė, Dalia Jurgaitytė, Kristina Jankutė, Rita Cyvaitė, Eglė Giedraitytė, Daiva Blelinitė, Julija Staškūnaitė ir Liz Vaivadaitė. Komandos treneris — Rytas Babickas.

bės paramos. Respublikonų partijos vadai, įsitikinę, kad Friedmanas nepritaria jų planams, nutarė neduoti jam pinigų ir neduoti jam jokios tokios paramos. Rezultatas, aišku, Friedmanui buvo skaudus: net respublikoniški vardai savo balsus atidavė demokratui Daley.

Respublikonų partijos vado dovybė, mano manymu, su Friedmanu vis dėlto turėjo kintalį pasielgti. Jai nereikėjo savo wardų komitetų nariams pasakoti, kad Friedmanas nebus partijai prielankus meras. Susidaro įspūdis, kad dabartinė respublikonų partijos vadovybė pageidavo vėrciau ma lyti meru išrinktą demokratą, negu nepriklausomą respublikoną arba trečios partijos kandidatą.

Nežiūrint tokios nelemtos politinės padėties, Friedmanas vis dėlto gavo 318,000 balsų. Tai rodo, kad ateityje trečiai partijai gali atsirasti plynys.

Mes Chicagoje gyventojai, nežinūrnt kuriai partijai priklausytume ir kaip mes begalvotume, turime elgtis pagal demokratinius papročius ir principus. Mes ginčijomės, balsavome už pačius geriausius kandidatus, bet kai Richard J. Daley gavo daugiausia balsų mero pareigoms, tai mes visi šitaip išrinktą miesto merą remsiame, kad jis galėtų miestą tvarkyti visų mūsų gerovei.

Reikia atkreipti dėmesį į amerikiečius. Politinės kampanijos metu, jie atrodė dideli ir niekad nesutinkami priešai, o kai praeina rinkimai, tai argumentus visi užmiršta.

Lietuviai taip pat niekad neturėtų užmiršti, kad jie ir po rinkimų liks lietuviais ir turės dirbti visiems lietuviams reikalingą bendrą darbą.

Adv. Charles P. Kal

Dėl Marijampolės V. R. J. gimnazijos 100 metų sukaktuvinių leidinio

1963 m. gegužės 7 d. Chicagoje tos gimnazijos buvę mokytojai ir auklėtiniai iškilmingai paminėjo 100 metų sukaktį ir išrinko komisiją monografijai išleisti. Visa tai buvo paskelbta spaudoje. Po 3 metų, t. y. 1966. IV. 30 d. Naujienų priede N. 808 Ponia J. Vaičiūnienė paprasė papildomų žinių ir painformavo gan optimistiškai apie monografijos paruošimo eigą. Dar po 3 metų, t. y. 1969. XII. 1 d. Naujienų Nr. 279 vėl pasirodė trumpa žinutė dėl medžiagos stokos ir buvo žadama sušaukti buv. au klėtinių susirinkimą. Tai ir viskas.

Šiandien jau po 8 metų, norisi žinoti kaip ilgai dar truks monografijos paruošimas ir karta pasiūlyti paskubinti galimybių ribose, nes ją išleisti sąlygos vis sunkės.

Paminėtina, kad okup. Lietuvoje tūlas J. Kirlys 1967 metais išleido tos pat gimnazijos 100 m. sukaktuvinę brošiūrą. B. Auklėtinis

JUODUKŲ PAVAINIKIŲ GIMDYMŲ SUMAŽĖJĖ

Vis tiek 7 kartus didesnis už baltųjų

Vėliausiomis Cenzo Biuro žiniomis, 1960—70 dešimtmečio pabaigoje juodos moterys žymiai mažiau pavainikių begimdė negu to dešimtmečio pradžioje, tuo tarpu baltosios pradėjo daugiau gimdyti.

Juodųjų pavainikių ratas 1961 metais buvo 10 kartų didesnis negu baltųjų, bet 1968 metais buvo 7 kartus didesnis. Reikia nepamiršti, kad juodųjų skaičius JAV sudaro visų gyventojų 11 nuošimčių.

Iš 339,000 pavainikių gimusių 1968 metais 184,000 buvo juodukai ir 155,000 baltieji. Tie skaičiai sudaro apie 10 nuošimčių visų gimusių.

COSMOS PARCELS EXPRESS

C O R P.

Licensed by VNESHPOSYLTORG

Gerai pažįstama firma, kuri per daugelį metų skubiai ir tiksliai aptarnauja savo skaitlingą klientūrą, siunčiant DOVANAS • SIUNTINIUS • LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, UKRAINĄ IR T. T.

GAVEJAS NIEKO NEMOKA.
TOKSTANČIAI KLIENTŲ PATENKINTI.
VISI SIUNTINIAI APDRAUSTI.
GARANTUOTAS, SKUBUS IR TIKSLUS PRISTATYMAS.

Visuose mūsų skyriuose rasite didelį kiekį įvairių aukštos kokybės prekių prieinamomis kainomis.

Cosmos Parcels Express Corporation

Affiliated with PODAROGITS, INC.

Priima užsakymus DOVANŲ PAŽYMĖJIMAMS — automobiliams, šaldytuvams, televizijų aparatams, radijo transistoriams, magnetofonams (tape recorders) ir daug kitoms dalykams, taip pat BUTAMS savo gimimėms ir draugams, gyvenantiems Lietuvoje ir Sovietų Sąjungoje.

Informaciją ir nemokamų katalogų prašykite mūsų vyriausioje įstaigoje ir visuose mūsų skyriuose.

Cosmos Parcels Express Corporation

45 West 45th Street New York, N. Y. 10036
Tel.: 212 — 245-7905

SKYRIAI:

- NEW YORK, N. Y. 10003 39 Second Avenue Tel.: AL 4-5456
- NEW YORK, N. Y. 10011 135 W. 14 St. CH 3-2583
- BROOKLYN, N. Y. 11211 370 Union Avenue EV 4-4952
- BOSTON, Mass. 02118 271 Shawmut Avenue LI 2-7677
- BOSTON, Mass. 02127 389 West Broadway TL 6-2674
- BUFFALO, N. Y. 14206 332 Fillmore Avenue BR 4-9966
- CHICAGO, Illinois 60622 2222 West Chicago Ave. WA 5-2737
- CHICAGO, Illinois 60608 3333 S. Halsted Street BR 4-1738
- CLEVELAND, Ohio 44134 5879 State Road ES 2-4685
- IRVINGTON, N. J. 07111 762 Springfield Avenue Tel.: 374-6446
- IRVINGTON, N. J. 07111 1082 Springfield Ave. GL 8-2256
- GRAND RAPIDS Mich. 49504 636-38 Bridge St. N. W. GL 8-2256
- HARTFORD, Conn. 06114 200 Franklin Avenue BR 4-9274
- LAKEWOOD, N. J. 08701 241 Fourth St. FO 3-8569
- LOS ANGELES, Calif. 90022 960 S. Atlantic Blvd. AN 1-2994
- NEW HAVEN, Conn. 06511 1292 Boulevard LO 2-1444
- NEWARK, N. J. 07102 695 Sanford Ave. Tel.: 373-8783
- PASSAIC, N. J. 176 Market Street GR 2-6387
- PATERSON 1, N. J. 99 Main Street 274-6400
- PHILADELPHIA, Pa. 19122 1214 N. 5th Street PD 3-4818
- PITTSBURGH, Pa. 15203 1307 E. Carson Street HU 1-2750
- SAN FRANCISCO, Calif. 94115 2076 Sutter Street FI 6-1571
- SAN FRANCISCO, Conn. 905 Bank Street PL 6-4746
- WARREN, Mich. 48092 29200 De Quindre 1/2 Block North of 12 Mile Road Tel.: 751-6760/1
- WOODHAVEN, N. Y. 11421 94-08 Jamaica Ave. Tel.: 441-4712
- WORCESTER, Mass. 01610 169 Millbury Street SW 6-2862
- YOUNGSTOWN, Ohio 44503 309 W. Federal Street RI 3-0440

Jau išėjo seniai laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ SOKIŲ SVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persiuntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

Ansambliai, chorai, grupės, užsakydamos 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knyga galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJENOS,

1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

How a minus on your paycheck can be a plus in your future.

Sounds confusing? It isn't, really. When you join the Payroll Savings Plan where you work, an amount you designate will be set aside automatically from each paycheck. That's the "minus."

That amount will then be invested in U.S. Savings Bonds. That's where the "plus" comes in. Because you're automatically saving for your future, with one of the safest investments there are: U.S. Savings Bonds.

And, by deducting a little at a time from each paycheck, you don't feel the pinch financially. Before you know it, you'll have quite a tidy sum tucked away.

And now there's a bonus interest rate on all U.S. Savings Bonds—for B Bonds, 5 1/2% when held to maturity of 5 years, 10 months (4% the first year). That extra 1/2%, payable as a bonus at maturity, applies to all Bonds issued since June 1, 1970... with a comparable improvement for all older Bonds.

Put a little "plus" in your future. Join the Payroll Savings Plan.

Bonds are safe if lost, stolen, or destroyed, we replace them. When needed, they can be cashed at your bank. They may be deferred until retirement, and even members. Bonds are a smart way to save.

Take stock in America. Now Bonds pay a bonus at maturity.

The U.S. Government does not pay for this advertisement. It is prepared at the expense of the advertiser in cooperation with The Department of the Treasury and The Advertising Council.

NAUJENOS

1739 So. Halsted Street Chicago, Ill. 60608

KOMUNISTINĖ AGITACIJA BE APSKAIČIAVIMO

IV

Lietuvos okupacija ir vengrų revoliucija

(Tęsinys)

Svečias iš okup. Lietuvos, matematikas Statulevičius, labai nepatenkintas užsienio lietuvių spauda, kad joje Lietuva vadinama okupuota. Jis ją vadina Tarybų Lietuva ir su sarkazmu išreiškė: jei buvo okupacija, tai kodėl be šiuo pasiduota... O kai Vytautas Didysis nuėjo iki Juodųjų jūrų, ar tai ne okupacija? Bet lietuviai garbina Vytautą.

Zinoma, gretinti Vytauto Didžiojo okupaciją, viduramžių laikų su dabartine rusų komunistų okupacija, tur būt, tik matematikas ir tegali, kelių šimtų metų suolį atgal darydamas. Tačiau toliau pokalbyje ir matematikas pripažinęs, jog suradus ir paskelbus Molotovo ir Ribentropo pasirašytas sutartis, nesą pagrindo beslėpti, kad raudonosios armijos Lietuvoje įgyviavimas buvo okupacija. Lietuvoje likusiems dabar neišvengiama tą okupaciją pripažinti,

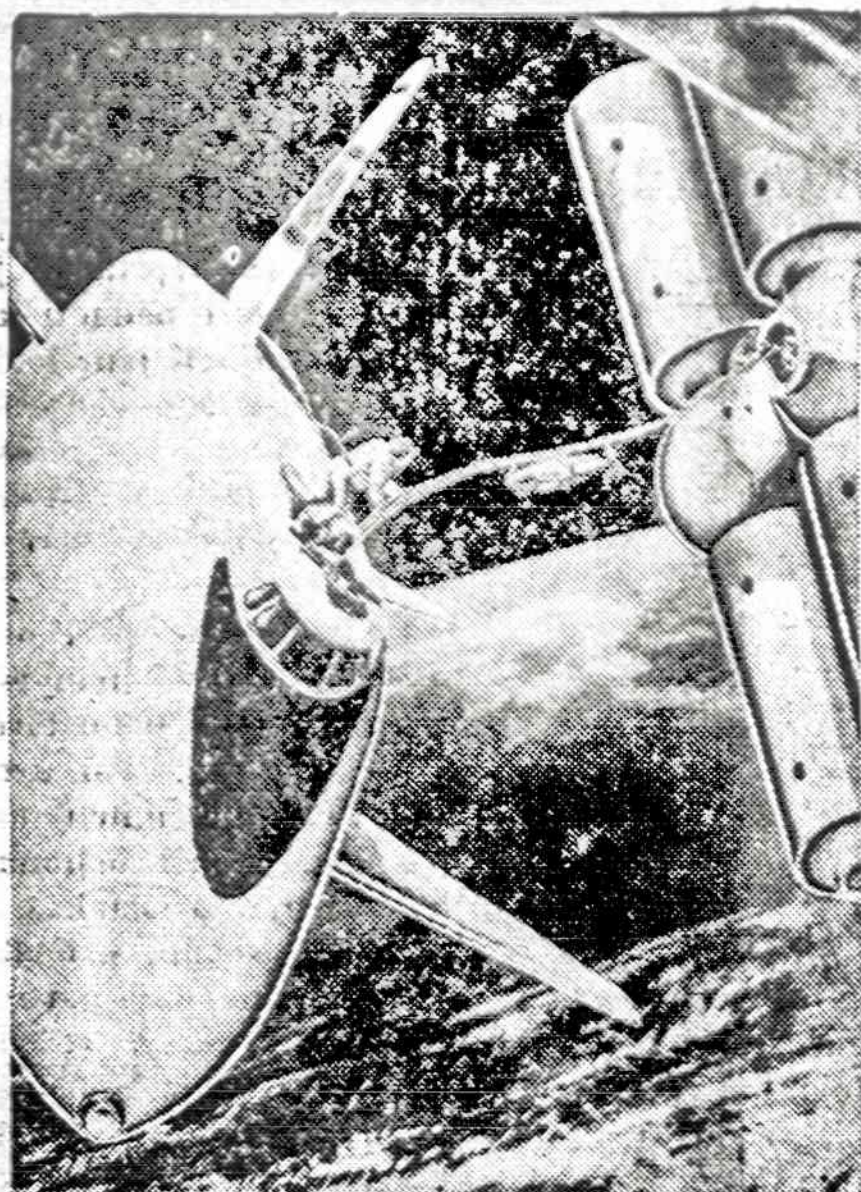
nes reikia gyventi. Pokario partizanams, kurie okupacijai priešinosi, matematikas gero žodžio neradęs.

Čekai per daug plepėję

Kompartietis Varšuvos pakto valstybių sąjunga vadines laisva organizacija. Be abejo, ir čia pasireiškęs nuomonių skirtumas.

Laisvajame pasaulyje gyvena lietuviai matė per televiziją ar spaudoje skaitė kaip vengrai nuvertė sukilę revoliucijon ir nuvertė komunistinę valdžią. Plačiai žinios paskelbtos apie raudonosios ir kitokių armijų įgyviavimą Čekoslovakijoje. Zinoma apie riaušius Lenkijoje. Tad ir buvę pasakytą, jog vadinamojo Varšuvos pakto nariai nėra laisvos valstybės, bet yra didžiojo brolio rusų naguose.

Vakarų pasaulyje yra Nato. Tos organizacijos vienas narys, Prancūzija, panorėjo vesti kitokią — savarankišką politiką. Jo-

Dailininko parodoma, kaip mokslininkų planuojamas lėktuvas - raketą galėtų paimti iš erdvėje skriejančios stoties sužeistą ar susirgusį keleivį.

kia svetima armija nesiėmė sąjungos nari "sudrausminti", bet dar priešingai — Nato stabas išsikėlė į Belgiją. Kai Vengrija panorėjo nusikratyti rusų pastatytos valdžios, tai Chruščevas atsuntė tankus ir žiuriai vengrų revoliuciją palaužė.

Matematikas be matematiško apskaičiavimo pradėjęs aiškinti, jog Vengrijoje revoliucijos nebuvo. Tik "žiulikai" ten buvę pradėję siausti. Tokiu aiškinimu matematikas susilaukęs "opozicijos" ir iš tokių jaunesnių žmonių, kuriems lengviau pritarti, jog tikrai nepriklausomos Lietuvos lyg ir nebūta, negu sutikti su tvirtinimu, jog Vengrijoje nebuvo revoliucijos. Revoliucija ten buvo.

Kalbant apie Čekoslovakiją, matematikas samprotavęs, jog čekai patys kalti, jie išsišaukė tą reakciją. Jie ne tiek reformų darę, bet daug apie jas kalbėję. Būtų jiems geriau išsėję, jei būtų daugiau dirbę, o mažiau plepėję.

Lenkijos valdžia — savo žmonių skriaudėja.

Lenkams, kaip ir žydams, dėl jų savito charakterio, matematikas gero žodžio neradęs. Lenkai esą tinginiai, iš seno poniškumą paveldėję.

Bendras įspūdis susidaręs, kad sovietijos sistemoje užaugusis žmogus vis dėlto nėra išauklėtas "tautų brolystės" dvasioje. Teberusena ir antisemitizmas ir antipolonizmas.

Tegul būtų ir tinginiai tie lenkai, bet jie prigamina tiek prekių, jog jų Amerikoje beveik visur galima užtikti. Neskaitant, kad lenkiškų kumpių čia dau-

giau negu vežimais atvežama, bet ir tokių "smulkmenų", kaip sausainių ir šokolado kai kurios krautuvių turi lentynas prikovusios. Net ir automatinės mašinose jų sukrauta, tad kartais ir nenorėdamas amerikietis nusiperka lenkiško užkandžio, nes mesdamas dešimtuką į automatinę mašiną nežiūri, kieno gamybos produktą gaus.

Amerikoje Lenkijoje pagamintų maisto produktų apstu, bet pačioje Lenkijoje striuka. Darbininkai maištauja dėl maisto kainos, nes komunistinė valdžia apiplėšia darbininkus. Pagal planą, gaudydama užsienio valiutą, daugiau eksportuoja negu gali.

Ir keista, Amerikos darbininkų delegatai savo konvencijoje Miami Beach šią žiemą priėmė rezoliuciją, ragindami Amerikos vyriausybę siųsti Lenkijos darbininkams maisto, kaip kad prieš pusšimtį metų buvo siunčiama į Rusiją revoliucijos badu mariniams žmonėms. Keistumas čia tas, kad vietoje pasisakius prieš Lenkijos vyriausybę, prieš jos maisto eksportą, amerikiečių darbininkai ragina siųsti maistą į Lenkiją, o čia jie pirkė lenkiškus kumpius, saldinius ir kt.

Ir lietuvis komunistas kaltina ne komunistinę valdžią, bet lenkus darbininkus, kurie savos valdžios apiplėšiami.

Balsavimai dėl užsienio...

Vis kartas nuo karto papeikdamas Amerikos gyvenimą, matematikas radęs reikalo ir apie Amerikos prezidentą Nixon su pašaipu atsilepti.

Geras ar blogas jis prezidentas, bet žmonių išrinktas. Jei balsuotojams patiks, gal jį perims ir kitam terminui, o jei nebeapatiks, tai balsuos už kitą kandidatą. Taip buvę atsakyta į matematiko pašaipą. Sovietų S-gos žmonės turi balsuoti, bet kandidatų pasirinkimo ten nėra. Tai ne balsavimai, bet komedija.

Į tokias pastabas atsakydamas, matematikas ėmęs aiškinti, savo nuomonę dešyti, gindamas sovietinius rinkimus. Esą, kandidatus vienai ar kitai pozicijai parenka ne vienas asmuo, bet kartais visas būrys žmonių. Labai smulkmeniškai apsvaustomas asmens tinkamumas būti kandidatui. Kandidatai parenkami labai geri.

Įsiterpta su pastaba: jei būrys kompartijos narių parenka, t. y. nubalsuoja, kas turi būti kandidatui, kodėl beverčiam žmogui balsuoti, nes visvien jų balsai negali kompartijos narių sprendimo pakeisti, kandidatą neišrinkti?

Atsakymas: balsuoti tarybų Lietuvoje niekas nėra verčiamas, tik paraginama. Patsai matematikas dažnai balsavimų dieną išvažiuoją poilsio ar medžioti. "Nianka" nueinanti į balsavimo vietą ir jo balsą atiduodanti. Vietos žmonės nedaug reikmės balsavimams duoda, nes žino, jog balsavimai skirti užsienio akims, propagandai.

VANDENS REZERVAI

Geriamo vandens atsarga sukaustyta ledynuose

Islandijos, Grenlandijos, Kanados ir Aliaskos ledynai turi sukaustę tokią geriamojo vandens gausybę, kad jo užtektų visiems laikams visam kontinentui aprūpinti. Ledynai (glečeriai) susidaro iš masių sniego ir ledo tokiose vietose, kur jie nespėja ištirpti.

Viena Kanada turi 100,000 ledynų, kurie apima 78,745 kvadratinės mylios. Juose sukaustytas vanduo galimas lyginti su Didžiųjų Ežerų vandeni.

Jei ne Britų Kolumbijos ir

Didžiavimasis opera

Vieną iš didžiųjų Amerikos neigiamų reiškinų matematikas išskėlęs — tai silpnas kultūrinis gyvenimas, nesą operos...

Atsakyta: ir taip ir kitaip. Amerikoje yra įvairių teatrų, operų įskaitant. Yra labai gerų koncertų. Yra institucijų, fondacijomis ar kitaip pavadinimų, kurios remia kultūrinį gyvenimą, kultūrinės pramogos lankytojų netrūksta. Be to, čia labai apstu ir kitokių vietų, kur kultūringai galima praleisti laiką — muzėjai, istoriniai parkai, kalnai, ežerai. Amerikiečiai mėgsta keliauti, mėgsta įvairių sportą, pradedant "beisbolu" baigiant meškeriojimu. Knygų, laikraščių ir žurnalų išleidžiama įvairiausių. Kai kuri spauda labai naudinga ir pažangesniais besidedantiems komunistams ir jie amerikiečių mokslo naujienų leidinius gaudytę gauda.

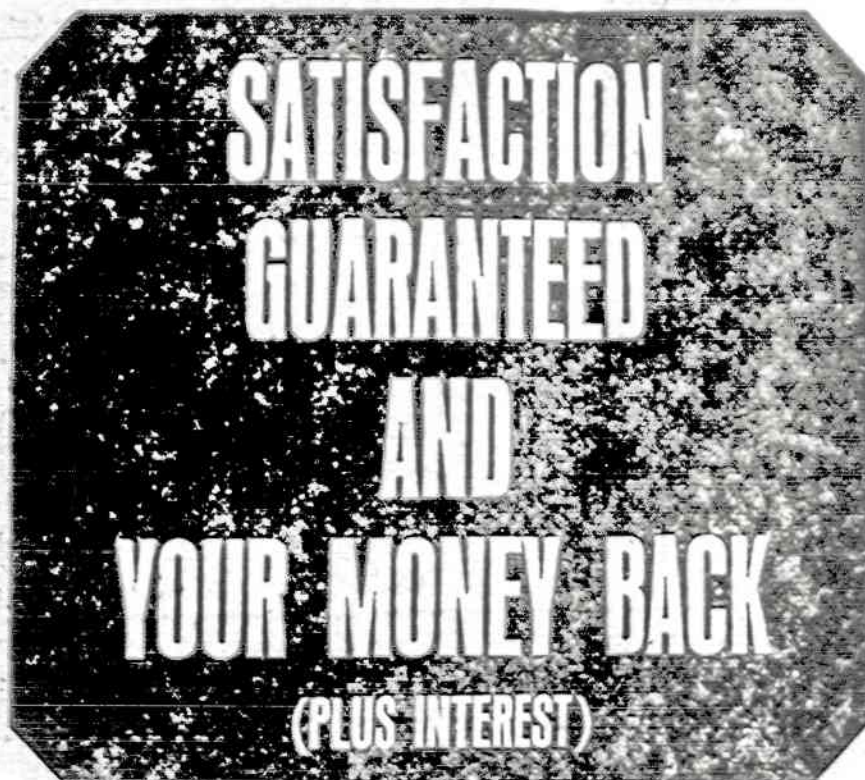
Doje vakaronėje, kur tiek daug politinių ir kultūrinių temų, nors ir prabėgom, paliešta, suvaidinta "operetė", vyriausio aktorium esant svečiui matematikui. Mat, nuotaiškos pajvairinimui šeiminkai paleidę muzikos — Vaclovo Daunoro įdainuotą plokštelę ir paklausę svečio, ar jis atpažįsta, kas čia dainuoja?

Svečias pasimuisęs ir prataręs: "Atrodo, kad Noreika"...

Taip ir likęs įspūdis, kad barbaritono balso nuo tenoro neatiskiriančiam kompartijos nariui labiausiai ir tinka Amerikos gyvenimą peikti, savo opera didžiutis... (Bus daugiau)

Albertos ledynai, kurie vandeniu aprūpina visas prerijų upes, jos per vienus metus išdžiūti.

Išmatuota, kad ledynai "keičia" — jie per metus laiko nuslenka per pusę mylios. Nors dar neišaiškinta, kaip ledų kalnai slenka, bet tyrinėtojas Dr. Ron Goodman turi teoriją, kad po ledų kalnų apačia esantis vanduo ir tarnaujantis kaip koks tepalas visam kalnui slinkti pakalnėn.

STANDARD FEDERAL

SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO
4192 Archer Avenue at Sacramento • Chicago, Illinois 60632 • 847-1140
ASSETS OVER \$149,500,000. RESERVES OVER \$13,500,000.
OFFICE HOURS:
Monday, Tuesday, Thursday, Friday — 9 A. M. to 8 P. M.
Saturday — 9 A. M. to 12 Noon.
Wednesday — no business transacted.

1971 CHRYSLER

\$3,760 factory equipped

Chrysler Royal 4-Door Hardtop

PLYMOUTH — STARTING AT \$1,915
Service Dept. open Sat. A. M.

BALZEKAS MOTOR SALES, INC.
4030 Archer Avenue — Phone VI 7-1515

Raginkite savo apylinke augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka du didelius darbus. Pirmia, jie padeda jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkę bendruomenei ir parūpina fondus namams įsigyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos.

6% PER ANNUM ON SAVINGS CERTIFICATES OF \$5,000 OR MORE, 2 YEAR MATURITY

5% UNIVEST TAUPYMO SĄSKAITOMS

Taupymo indėliai Apdrausti iki \$20,000.

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St. Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS

Isteigta 1923 metais

Tel. 421-3070

Ištaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti

Chicago Savings and Loan Association

6% PER ANNUM OF \$5000 OR MORE ON CERTIFICATES 2 YEAR MATURITY

5 3/4% PER ANNUM ON CERTIFICATES OF \$1000 ONE YEAR MATURITY

5 1/4% PER ANNUM ON CERTIFICATES OF \$1000 OR MORE 6 MONTH MATURITY

5 1/4% PER ANNUM ON 90 DAY NOTICE Passbook Accounts \$100.00 MINIMUM

5% PER ANNUM ON ALL PASSBOOK ACCOUNTS

DIVIDENDS COMPOUNDED DAILY. PAID QUARTERLY.

Chicago Savings and Loan Assn.

JOHN PAKEL, Sr. Chairman of the Board
6245 So. WESTERN AVE.

HOURS: Mon. 12 P. M. to 8 P. M., Tues. 9 to 4, Thurs. & Fri. 9 to 3, Sat. 9 to 12:30

Mrs. PHIL PAKEL, President
TEL. GR 6-7575

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone MA 1-8100

SECOND - CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	trims mėnesiams	\$6.00
In Chicago \$22.00 per year, \$12.00 per six months, \$7.00 per 3 months. In other USA localities \$20.00 per year, \$11.00 per six months, \$6.00 per three months; Canada \$22.00 per year; other countries \$23.00 per year.	vienam mėnesiui	\$2.00
	Kanadoje:	
	metams	\$22.00
	pusei metų	\$12.00
	vienam mėnesiui	\$3.00
	Užsieniuose:	
	metams	\$23.00
	pusei metų	\$13.00
	vienam mėnesiui	\$3.50
15 cents per copy, 15 c. on Saturday		
Dienraščio kainos:		
Chicagoje ir priemiesčiuose		
metams	\$22.00	
pusei metų	\$12.00	
trims mėnesiams	\$7.00	
vienam mėnesiui	\$3.00	
Kitose JAV vietose:		
metams	\$20.00	
pusei metų	\$11.00	

NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

Skaityti vis dėlto reikėtų pramokti

Labai gerai, kai žmogus pramoksta rašyti ir pajėgia išdėstyti savo mintis. Bet svarbiau negu rašyti, išmokti skaityti. Kas nepramoko skaityti, tas nieko naudingo neparašys. Skaityti nemokančio ūkininko raštą sukti žmonės panaudos siauriems savo politikos tikslams ir paženks ne tik patiam ūkininkui, bet ir visiems lietuviams.

Darydami minėtą pastabą turėjome galvoje p. Prano Odino parašą Akiračiuose tilpusi rašinėli, kuris pavadinamas "Naujienuose, nustokite šmeižę". Jeigu p. Pranas Odinas būtų mokėjęs skaityti, tai savo rašinėliui tokio pavadinimo nebūtų padėjęs. Jis pataria Naujienuose nutoti šmeižti, kai Naujienuose niekad nieko nešmeižę. Odinas, nepajėgdamas suprasti, ką skaito, įsikalė į galvą, kad Naujienuose šmeižia JAV LB ir josios vadus. Naujienuose nešmeižia jokios organizacijos, jos nešmeižia ir JAV LB. Naujienuose kelias atvejais nurodė JAV LB vadų daromas klaidas. Ne vieną kartą bendruomenės vadai atkreipė dėmesį į šio dienraščio nurodytas klaidas, bet klaidų nurodymas nėra šmeižtas. Bendruomenės vadovybė net "rinkimus" atidėjo dėl netinkamo bendruomenės rinkiminio įstatymo, tuos pačius nuostatus keitė vien tik todėl, kad Naujienuose nurodė netikslumus. Visuomeninių klausimų viešas svarstymas nėra šmeižtas.

Pranas Odinas, patardamas Naujienuose nešmeižti, turėjo savo rašinyje nurodyti, kada ir kur tas šmeižtas buvo paskelbtas. Jis pirmiausia turėjo nurodyti patį šmeižtą, o vėliau parašyti Naujienuose numerį ir puslapį, kuriame tas šmeižtas buvo paskelbtas. Kalbėti apie šmeižtą, bet nepasakyti koks tas šmeižtas buvo — yra tuščias jausmų išliejimas. Odinas viešai parodė, kad jis nemoka skaityti. Kiti Lietuvos ūkininkai protinęsi. Jie nesimėta tokio dalyko, kurio nemoka. Tuo tarpu p. Odinas ne tik prieš Naujienuose parašė nesąmonių, bet jis ir Amerikos Lietuvių Tarybą bereikalingai ir visai be pagrindo apkalbėjo. Jo parašą turintis straipsnis sako:

"Nespėjo naujoji JAV LB Taryba ir vadovybė nė "kojų apšilti", o Naujienuose į juos jau atidarė savo artilerijos ugnį, kas aiškiai pasako, kad ir toliau Naujienuose eis tuo pačiu destruktivių keliu.

Labai keista yra ir Altos laikysena. Suprantama, kad Alta yra pavargusi, susenusi ir Lietuvos laisvinimo darbo dirbti gali ir nepajėgti. Bet kam tada trukdyti kitiems? Nebegalite patys, tai leiskite tiems, kurie gali. Pasisavinę Lietuvos laisvinimo

LB VIDURINIŲ VAKARŲ APYGARDOS SUVAŽIAVIMAS

Lietuvių Bendruomenės Čikagos apygardos atstovų suvažiavimas praėjusį sekmadienį buvo nuobodus. Po pietų pertraukos dalis dalyvių nebegrižo į Jaunimo Centro didįjį salę. Suvažiavimui būtų užtekę ir mažesnės salės, nors man datų komisija suskaitė 92 atstovus iš 17 apylinkių. Viso su įvairiais pareigūnais suvažiavime dalyvavo 111 asmenų.

Dėl rimtų priežasčių pavėlavęs suvažiavimas, šis korespondentas nustebo prezidiume matydamas greta sėdintį buvusį LB centro pirmininką B. Nainį ir Altos vicepirmininką V. Šimaitį. Nors jie abu yra seni bendruomenininkai, tačiau rimtais klausimais, kaip Altos lėšų reikalais, jų nuomonės, kiek žinoma, griežtai skiriasi. Trečias prezidiumo

pirmininkas buvo energingas Raciūnas — Kenosos veikėjas Br. Juška. B. Nainys sklandžiai pravedė suvažiavimą per pačius kiečiausius akmenis: sumanymus, diskusijas ir pasiūlymus. Naujas dalykas šiame rutiniame ženklu praėjusiame suvažiavime — buvusių apygardos valdybos pirmininkų pagerbimas. Žinoma, juo senyn organizacija eina, tuo didesnį pasidaro "buvusiųjų" kadrai. O juos prisiminti už nedėkingą darbą — gera idėja.

Jau minėtų dviejų "oponentų" greta susodinimas ir ypač B. Nainio pakvietimas pirmininkauti, rodo nekasdieninį dabartinio apygardos pirmininko J. Jasaičio lankstumą ar toleranciją. Jis juk buvo gariskasis Nainio priešas, ne vieną

darbų monopolį ir per paskutinius dešimt metų nieko gero nebenuveikę, altininkai įsivaizduoja turį išskirtiną "teises" nurodinėti Lietuvių bendruomenei ką ji turi "teise" daryti, ko ne, kada jai rinkti lėšas, ir kada ne. Toks elgesys nėra nieko daugiau nei mažiau, kaip tik paprastų paprasčiausia diktatūra. Nuo diktatūros mes vieną kartą jau bėgome". (Akiračiai, 1971 m. vas. mėnesio numeris, 11 psl.).

Mums atrodo, kad p. Odinui leisti dėti savo vardą po tokiu rašiniu yra prastas biznis. Skaityti nemokėti jau yra blogas reikalas, bet viešai visiems parodyti, kad šioje gadynėje skaityti nemoki — dar prasčiau. Jeigu skaityti nemoki ir niekas apie tai nežino, tai dar gali kartais ir labai gerą nuomonę susidaryti, bet ta nuomonė pasikeis, kai žinos, kad žmogus nesupranta, ką skaito. Žmogus, nemokėdamas skaityti, perskaityto rašinio nesupranta. O jeigu nesuprasdamas dar pradeda apie tai rašyti, tai visai blogai. Tada jis paskelbia netiesą, kuri dar sunkesnį įspūdį palieka.

Amerikojе tuo tarpu nėra jokios kitos lietuvių organizacijos, kuri galėtų padaryti daugiau, negu padaro Altas. Odinas Alto vadovybę vadina susenusia, sumenkusia ir laisvinimo darbai visai netinkančia. Jeigu p. Odinas būtų apdairnis, tai būtų pirma išaiškines Alto narių amžių. Jam būtų reikėję nustepti, nes Alto priešakyje stovi žmonės žymiai jaunesni už patį p. Odiną. Kiekvienas Alto narys moka ne tik tai protingai pakalbėti, bet gali nustatyti faktus ir apie juos teisingai parašyti. Odinas turėtų žinoti, kad kiekviena didesnė Amerikos lietuvių organizacija į Altą siunčia pačius geriausius savo atstovus. Jeigu Alte nėra geresnių atstovų, tai reiškia, kad jų nėra ir organizacijoje.

Altas siūlė ir JAV lietuvių bendruomenei pasiūsti savo atstovus į Amerikos Lietuvių Tarybą. Didelė Amerikos lietuvių dauguma pramoko dirbti bendrą darbą, tuo tarpu Bendruomenės vadovybė bendro darbo dirbti nenori. Su Amerikos Lietuvių Taryba skaitosi kitų tautų politikai, o p. Odinas niekus apie ją rašinėja.

Būtų gera, kad p. Odinas, prieš rašydamas kitą "pasisakymą", pramoktų skaityti ir pajęgtų tiksliau nustatyti faktus.

kovą prieš jį pradėjęs varžybose dėl centro valdybos sosto. Nežinia ar p. Nainys panašiose aplinkybėse šitaip pasiūlytų, bet tai — teoretinis klausimas. Koks tai vokiečių politikas kartą pasakė, kad politikoje nėra amžinų draugų ar amžinų priešų.

Iš pranešimų teko girdėti tik išdėtininko Būgos pranešimą. Apygarda pinigų daug neturi. Kai kurios apylinkės neatstovauja. Pajamos siekia 4,800 dol. Įvairiais išlaidais skaičius, kasoje paliko apie 500 dol.

Idomiausias pranešimas buvo A. Regio, Šv. Kazimiero kapinių pasauliečių komiteto pirmininko. Jis susilaukė ir daugelio plovimų už išsamią, sklandų pranešimą, kuris bus spausdinamas atskirai.

Diskusijose išgirsta, kad Varso Montessori vaikų darželyje lietuvių vaikų yra, tačiau atskiros lietuviškos klasės — nėra. Ji būsimi atgaivinti ateinančiais metais.

Dėl apygardos vardo pakeitimo užplūtas, mikliai apsigynė pats pirm. J. Jasaitis, irodė damas, kad pakeitimas iš Čikagos į Vidurio Vakarų apygardą būtų reikalingas. Suvažiavimas nutarė sutikti su pavadinimo pakeitimu.

Daugiau laiko pareikalavo diskusijos dėl švietimo vajaus ir atskirų mokyklų šelpimo. Buvo net klausima, ar iš viso dar yra reikalinga šelpiti turtingų amerikiečių — lietuvių vaikus. Suvažiavimas pasisakė, kad šelpiti reikia, nes esą mažų mokyklų, kurios be paramos iš visuomenės negalėtų išsiversti. Kilo ir Pavasario švenčių rengimo klausimas.

Mokytojai ir tėvai daug kur pasisakė prieš tokias šventes, kurios tik nuvarginančios vaikus ir tėvus. Mokytojas Kreivėnas su ta nuomone nesutiko, pareikšdamas, kad šventės ruoštos, tik geriau ir tvarkingiau, be didelių kaubų ir laiko gašinimo. Jam pritarė ir kiti delegatai: J. Jasaitis pareiškė, kad šiais metais šventė dar būtų įvykis, nes jau užsuktas visas organizacinis ratas, be to, dainuodami šventėje vaikai pasirengs geriau. Dainų šventei, tai būsimi jų generalinė repetitija.

Ilgai užtrukusios apylinkių ataskaitos turėjo ir idomių momentų. B. Macevičius skundėsi, kad lietuvių iš Roselando bėga nuo juodųjų, kolonija ir visa veikia mažėja. Inž. Kamantas, Lemonto atstovas, pakvietė visus bėgančius keltis ir kurtis Lemonto apylinkėse, kur lietuvių mažoka.

Išpūdis gaunasi, kad mažesnės apylinkės geriau veikia už didesnes. Išskyrus nemažą Ciceiro apylinkę, kurios darbus nušvietė V. Zalatorius ir Brighton Park, kurios valdybos pirm. J. Šlajus pranešė neblogus rezultatus, kitos apylinkės mažai kuo galėjo pasigirti. Penkios apylinkės nei nebandė kalbėti apie savo veiklą. Marquette parkas, vadovaujamas to paties apygardos pirm. Jasaičio irgi nieko konkretaus negalėjo pranešti. Geriausias rezultatus pasiekė Grand Rapids apylinkė, apie kurią kalbėjo Puodžiūnienė, East Chicago, Melrose parkas ir kt.

Klausiant apylinkių pranešimų, kilo mintis, kad ten vyksta visas lietuviškas darbas. Apygardos lieka daugiau politikiniam, planavimui ir dideliems užsiejimams, kuriems niekas nenori aukoti jėgų ir darbo.

"Deputatui" Genčiauskui iš kėlus bendradarbiavimo su kraštu klausimą ir pasiūlius kalbėti apie Bendruomenės ir Altos santykius, daug delegatų pareiškė nenorą gilintis į tuos reikalus. B. Nainiui pasiūlius pabalsuoti, absoliuti dauguma nubalsavo nediskutuoti šiu klausimų, matyt, galvodama, kad tie klausimai arba jau aiškūs arba neverti gaisinti laiko.

Kasmet lankantis tuose suvažiavimuose, reikia pastebėti, kad tikrai jaunų žmonių, kurių lietuvių Bendruomenė, štai, jau keliolika metų rūpinasi, salėje buvo nedaug. Gal, keturių amžių sukosi tarp 40 ir 30. Visi kiti atstovai ir dalyviai jau perlipę "pusę amžiaus".

Iš apylinkių pranešimų paaiškėjo, kad valdybos Vasario 16 proga daug kur rengė minėjimus ir siuntė aukas Altai ir Bendruomenei. Kiti pinigų siuntė tiesiai Vlikui ar įvairiems komitetams. Dar kiti pasiūlė pinigų savo mokyklų reikalam. Dr. Kisieliū, Ciceiro atstovas ir LB Tarybos narys, dar bandė aiškinti, kad valdybos privalo siųsti pinigų tik LB centrui. Jis, matyt, užmiršo savo ir kitų bendraminčių įrodinėjimus, kad "kiek vienas turi teisę apsispręsti, kam aukoja". Jam buvo pasiūlyta tą pačią teisę taikyti ir apylinkių valdyboms, nes, "kas tinka jaučiami tas tik ir Jupiteriui". Šio klausimo dr. Kisieliū daugiau nekėlė, patenkintas, kad nors jo apylinkė gausiau suaukojo kitoms organizacijoms, negu Altai.

Reikia neužmiršti, kodėl žmonės bėgo

Airijoje, Dubline leidžiamas laikraštis "Aiseiri" persispausdino Vliko pirmininko dr. J. K. Valiūno laišką, paskelbtą ryšium su P. ir A. Brazinskių pabėgimu į laisvę. "New York Times" dienraštyje, praėj. metų spalio 20 d. Valiūnas savo laiške buvo nurodęs, kad visuose pranešimuose apie Brazinskių žygi buvo pasigesta vieno svarbaus dalyko — trūko žinių apie to žygio pagrindines priežastis. Brazinskių žygis tegali būti suprastas tik turint galvoje pastarųjų 30 metų įvykius Lietuvoje. Vadinamasis "nusikaltimas", įvykdytų "oro piratų" žygi, iš tikrųjų yra desperacinio pobūdžio reakcija į visą eilę rimtų nusikaltimų, kuriuos sovietų vyriausybė įvykdė prieš Brazinskius ir prieš jų gimtąjį kraštą. (E)

"NAUJIENOS" KIEKVIENO DARBO ŽMOGAUS DRAUGAS IR BIČIULIS

SPECIALUS PAKETAI I LIETUVĄ

Viskas apmokėta. Gavėjui nieko nereikia primokėti.

SPECIALUS 1 \$47.00
10 svarų grynų kaulienuos taukų, 10 sv. kvietinių miltų, 10 sv. ryžių, 10 sv. cukraus.

Pati vertingiausia dovana, kuri Jūs galite pasiūsti, yra **IMITUOTI KAILINIAI**

Nuostabus vertingumo, plataus pasirinkimo Minkos (lygių ar drizuioti), Mouton ar Persijos erkių.

Pilna kaina tik \$99.00.

10 SKEPETŲ \$46.80
5 vilnonės skepetos su mažomis ar didelėmis geleimis arba turkiskais ornamentais ir 5 šilkines skepetos, visokių spalvų. Siuntiant oro pastu, reikia pridėti \$8.50.

KOMBINACIJOS SIUNTINYS DIDELES VERTES \$126.00
3 ydai medžiagos vyriškam žieminiam paltau, 100% vilna, 3 yd., 100% vilnonės medžiagos moteriškam žieminiam paltau, 3 1/2 yd., 100% vilnonės medžiagos vyr. kostiumui, 3 yd., 100% viln. medžiagos žiemeinei suknelei, 2 dvigubo dydžio paklodės, 2 pagalvės užvalkalai, 6 turkiskai rankšluosčiai.

Yra ir daugiau specialių paketų.

Reikalaukite mūsų naujo iliustruoto nemokamo katalogo **UŽSAKYKITE DABAR. UŽSAKYKITE TIK PER INTERTRADE EXPRESS CORP.**

125 East 23rd Street Fifth Floor. New York, N. Y. 10010 TEL. 982-1530

Reikalaukite mūsų naujo nemokamo iliustruoto katalogo

VEIDU I VAKARUS - I BALTIJOS JURĄ

(Etnografinių sienų klausimais)

13

Jūrų skautų organizacijos vadovas j. v. s. Br. J. straipsnyje "Kas atidarė vartus į pasaulį?" (Žr.: "Naujienuose" sausio mėn. 12 d. 1971) rašo: "Per šimtmečius lietuvių tauta ir jos vadai nebuvo pajautę, kad Baltijos jūros vandenys Lietuvai buvo daug svarbesni negu Polocko ar Naugarduko žemės".

Jūrų skautų vadas Br. J. perskaitęs šią M. Gelzinio studiją, išitkins savo tvirtinimo klaidingumą. Jis pamatys, kiek daug žemaičių, Lietuvos karalių, Didžiųjų jos kunigaikščių, baigiant Vytautu Didžiuoju, dėl Klaipėdos ir viso Baltijos pajūrio žiuriais, be atvangos net 170 metų kovojo. Daugiausia čia gal būtų galima kaltinti neapdairią Lietuvos ponų Tarybą. Ji išleidusi amžinų užkurių Lenkijon savo Didįjį kunigaikštį Kazimierą Jogailaitį, besivaidydamą su lenkais dėl Padolės, praleido puikią progą ne vien Klaipėdą, bet ir visą Mažąją Lietuvą susigrąžinti; kai Kazimieras Jogailaitis 1466 m. Torno taikos sutartimi atkovojo Lenkiją Pamarį su Dancigu ir Kujaviją ir dar priedo Lenkijai niekad nepriklausančias pritenų Varmijos vyskupystės žemes (Žr.: Kurt

Forstreuter, Deutschland und Litauen im Mittelalter. 1962. Dlugosz, V. 86).

Ir iki šios dienos vokiečiai pangermanistai (Ostforseriai) savo pamfletuose kartoją įprastą seną dainelę: pagal 1939 metų kovo 22 d. lietuvių-vokiečių nepuolimo sutartį, girdi, lietuviai laisva valia nuo Klaipėdos atsisakė. Kad Hitleris ultimatumu ir grasinimu karo jėga privertė, apie tai jie nutili. Tos sutarties par. 4 sako: "Savo nusistatymą sutvirtinimui ir draugiškų santykių tarp Vokietijos ir Lietuvos vystymosi užtikrinimui, abi valstybės įsipareigoja ne tik nepanaudoti jėgos prieš vieną kitą, bet ir neremti trečios bet kurios valstybės agresyvių tikslų" (Žr.: Reichsgesetzblatt, 1939 m. 11 d. 608 psl.). Priešingai šiai sutarčiai Vokietija susidėjo su trečia valstybe, t. y. su imperialistine Sovietų Sąjunga. Molotovo-Ribbentropo aktu Lietuvą slapta pasidalino, Suvalkų-Vilkaviškio trikampį net pardavė už \$7, 500,000 sovietams. Naująją Lietuvos vyriausybę 1941 m. likvidavo ir Lietuvą įjungė į Vokietijos "Ostland" kolonizaciją. Taigi vokiečiai sutarties įsipareigojimų nepildydami, ją patys panaikino, nežiūrint grasomos jėga prievartos — ją pasirašyti.

M. Gelzinio studija apie Klaipėdą neužilgo bus spausdinama "Naujienuose" atkarpoje. Autorius už ją jokio honoraro nereikalauja. Pora asmenų yra pasižadę po šimtą dolerių jos išleidimui specialia knyga, bet to toli dar neužtenka. Mūsų

visuomenė turėtų tuo susirūpinti, nes tai kartu bus ir mūsų etnografinių sienų prie Baltijos jūros dokumentuotai įrodinėjimo (gynimo) studija.

M. Gelzinis savo laiške iš š. m. vas. mėn. 28 d. rašo:

"Beliko vos 10-20 kūrinių metų. Tad pirmoji eilė — kurkime, kurkime ir dar kartą kurkime, jei visko ir nepaskelbsime, tai būsimie medžiagą paruošę. Aš sušikirčiau visą Maž. Lietuvos medžiagą į tris dalis: 1) kalbinę; 2) literatūrinę ir 3) istorinę. I pirmųjų dviejų (kalbinės ir literatūrinės) jokio dėmesio nebekreipiau, nes prie jų nebeprieisiu. Bet istorinę dalį aš suskirčiau į arti 50 temų studijas. Joms parašyti kiekvienai, dirbant tokiomis aplinkybėmis, kaip man dabar tenka dirbti, reikėtų 100 metų. O beliko, kaip sakiau, nuo 10 iki 20 kūrinių metų! Todėl iš to skaičiaus atrinkau grupę tokių, kurias dar tikiuosi pajudinti. Štai jos yra:

1. Lietuvių Literatūros Draugija Tilžėje (Jau parašyta 50 mašinraščio psl., tai bus veik įpusėta; 2. Ar profesorius Dr. Z. Ivinskis gali parašyti bešališką Maž. Lietuvos istoriją? Aišku, dabartinės sąlygos, priklausant nuo vokiečių darbdavių, tai padaryti neįmanoma; 3. Vokiečių kultūros politika Mažoje Lietuvoje; 4. Kodėl neatlietuvinome Klaipėdos kraštą?; 5. Klaipėda Prūsijos baudžiavoje, 1525 — 1807; 6. Skalva (Salio nuvainikavimas — iš 200 vietovardžių įrodyti, kad lietuviška

ir ne "prūsiška". Mortenseny veikale "Die Wildnis... im 1400..." net 68 kartus cituojama dr. Salio disertacija "Die zemaitschen Mundarten" (Leipzig, 1930). Dažnai pastarojo mintimis juodu sutvirtinti savo "Atėjūnų" teoriją, taip pavyzdžiui, tokiu 399-s parastės teigimu: "Salys haelt die Feststellung der preussischen Nationalitaet der Schalauer fuer endgueltig". (Salio manymu, sklavai buvo "galutinai" prūsiškos tautybės.) Net du žymūs lenkai istorikai, Lowmianski ir Zajanczkowski išėjo ginti ir pasisakė prieš Salio žemaičių "sukursinimą". (Žr.: prof. Mortenseno laiškas V y d ū n u i "N." 1965, I - 18); 7. Mortenseny šaltiniai; 8. Didžioji Dykra; 9. Mažlietuvių etninės grupės susiformavimas; 10. Dėl vardo "Mažoji Lietuva". Apologetika su Forstreuteriu; 11. 1923 metų sukilimas; 12. Kaip šimtmečių bėgyje keitėsi Maž. Lietuvos istorijos vaizdavimas vokiečių istoriografijoje; 13. D-ras Dovas Zaunius; 14. Kryžium, kardu ir kartuvėmis — vokiečių baudžiamoji procedūra Maž. Lietuvoje; 15. Tautiniai perėjimai ir tautiniai bastardai; 16. Šimtas mažlietuvių biografijų; 17. Baudžiava Prūsijoje; 18. Nuo Herkaus Montės iki Glazės; 19. Mažoji Lietuva ir Maskolai; 20. Rytprūsių ryšiai su Reichu valstybinės teisės spektre. Ir t. t., ir t. t. ... Taip pat M. Gelzinis sutiktų parašyti dokumentuotą Lietuvos etnogr. sienų Vakaruose studiją.

Taigi, kaip matome, visos temos (iš-

vardinta jų dalis) apima Mažosios Lietuvos praeitį, dabartį, — žodžiu, jos istoriją, kurios iki šių dienų niekas mūsų nepajėgė paršyti. O ji šiandien mums deganti reikalinga. (Mano pabr. V. Z.) Lietuvos istoriją mes turime net kelių autorių. Ir kai apie visa tai apžvalgiai pagalvoji, tai ir vėl menasi anas žiaurusis rusų dailininko piešinys, vaizduojąs puotą laike maro...

Antraeilams reikalamis mes surandame pakankamai lėšų ir nepagalime jų su kaupu išleisti, tartum mes gyventumėme savo laisvoje tėvyneje laimingus laikus. Aplūšinti mus supančio laisvam pasaulyje gerbūvio, mes ir pamiršome, kad lietuvių tauta veda sunkią kovą, ne tik su okupantu, bet ir su daugeliu mūsų blogos valios kaimynu...

(Bus daugiau)

Skaitykite ir platinkite
Dienraštį
"NAUJIENAS"
Jos visad rašo
TEISYBĘ

DR. ANNA BALIUNAS

AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ
IR GERKLĖS LIGŲ
PRITAİKO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Ofiso telefonai: PROspect 8-3229
Rezid. telefonai: WALbrook 5-5076
Kasdien nuo 10 iki 12 val. ryto,
nuo 7 iki 9 val. vak. Treč. uždaryta.

Rez. tel. 239-4683

DR. K. G. BALUKAS

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGŲ
GINEKOLOGINE CHIRURGIA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Pirmia ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepia, skambinti 374-8012

Telefonai: PROspect 8-1717

DR. S. BIEŽIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas diena po pietų 1-3; vak. 7-9
tikrai antradienį ir penktadienį.
Trečią, ir sekmadienį, ofisai uždaryti.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REPUBLIC 7-7868

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisai: HEMlock 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadieniais ir ketvirtadienį 1-7 val.,
antradienį, penktadienį nuo 1-5, treč.
ir šeštadienį, tikrai susitarus.

Rez. GI 8-0873

DR. W. M. EISIN - EISINAS

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGŲ
GINEKOLOGINE CHIRURGIA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
siliepia, skambinti MI 3-0001.

Dr. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63rd STREET
OFISO VALANDOS:
Kasdien nuo 1-4 popietį ir 6-8 val.
Treč. ir šeštadienį uždaryta.
Ofiso telefonai: PORTsmouth 7-6000
Rezid. telefonai: GARDen 3-7278

Ofiso telefonai: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801

DR. J. MEŠKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadienį, penktadienį,
nuo 2 iki 8 v. p.; antradienį, ketvirtadienį,
nuo 9 iki 11 ir nuo 4 iki 8, o šeštadienį
nuo 9 iki 12 val.
Trečadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. — TEL. 737-5149
Tikrina akis, pritaiko akinius ir
"contact lenses"
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIA
2656 WEST 63rd STREET
Val.: antradienį, nuo 1-4 po pietų,
ketvirtadienį, nuo 5-7 val. vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Naujas rez. telefonai: 448-5545

DR. P. STRIMAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisai: 2750 West 71st St.
Tel.: 925-8296
Valandos: 2-8 val. vak. Penktadienį
nuo 10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.
Seksmdieniais ir trečadieniais
uždaryta.
Rez. tel.: WA 5-3099

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisai: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antradienį, trečią,
ir penkt., 2-4 ir 6-8 val. vak. Šeštadienį
nuo 2 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

DR. V. P. TUMASONIS

CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEMlock 4-2123
Rezid. telefonai: GIBson 8-6195
Pirmia ligonius pagal susitarimą. Jei
valandos skambinti telefonai HE 4-2123.
Jei neatsiliepia, tai telefonai GI 8-6195

P. SILEIKIS, O. P.

ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Bap-
dazai. Speciali pagalba kojoms
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8, šeštadieniais 9-1,
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telefonai: PROspect 6-5084

R. MINER, Naprapath

3150 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608
Antr., ketv. ir penkt. Tel. 842-1606
7101 W. Hartford, Bridgeview, Ill.
Pirm., treč. ir šeštadienį. Tel. 425-3050
Val. nuo 10 ryto iki 8 v. vak.
Manipuliacijomis sumažina fizinius
skausmus ir nervų netvarką.

REMKITE TUOS BIZNIERUS,

KURIE GARSINASI
"NAUJIEOSE"

VILIUS PETERAITIS

PRANAS DOMŠAITIS

(Tęsinys)

Priverstas pragyvenimui ta-
pyti, jis tai daro realistiniu, pri-
imtu stilium. Jo gėlės ar gamto-
vaizdžiai tapyti šiuo laikotarpiu
nuėjo į penkiolikinės krautuvės

GRADINSKAS

TURIME APARATŲ SU
PENKIŲ METŲ
GARANTIJĄ
TRANZISTORIAMS

2512 W. 47 ST. — FR. 6-1998
LIETUVI, EIK PAS LIETUVI!

MOVING

Apraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
823 West 34 Place
Tel.: FRontier 6-1882

SOPHIE BARCUS

RADIO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.

Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio
iki penktadienio 11-12
val. ryto. — Šeštadienį ir sek-
mdienį nuo 8:30 iki 9:30 val.
ryto.

Tel.: HEMlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

**KELIONĖS I LIETUVĄ
IR IŠ LIETUVOS**

Jeigu šiais 1971 metais rengiatės
važiuoti į Lietuvą arba išvykti iš
Lietuvos savo gimines, tai jau metas
iš anksto užsakyti vietas, nes vėliau
jų tikrai pritrūk.

Vladas Racionas pirmas pradėjo
organizuoti keliones į Lietuvą ir jau
nuvežė virš 20 grupių. Ateinančių va-
sarą jis organizuoja net 8 ekskursijas.
Pirmosios dvi jau pilnos, bet liepos 6,
19, 26 ir rugpjūčio 9 d. ekskursijose
dar yra kelios laisvos vietos, bet joms
reikia skubiai registruotis. Visais ke-
lionės reikalais kreipkitės į

WALTER RASK - RASCIUSKA
AMERICAN
TRAVEL SERVICE BUREAU

9727 So. Western Ave.
Chicago, Illinois 60643
Tel. 238-9787-8

DAŽAU NAMUS

IŠ VIDAUS IR LAUKO

Valau kilimus ir baldus.
Pilna aprauda.
L. RUDIS Tel. CL 4-1050

HOME INSURANCE

Call: Frank Zapalis
3208½ W. 95th St.
GA 4-8654
State Farm Fire and Casualty Company

K. ERINGIS

CALIFORNIA SUPER SERVICE
Taisomi auto motorai, stabdžiai,
tune-ups ir t. t.
4824 So. CALIFORNIA AVE.
CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9327

PERKRAUSTYMAI

MOVING
Leidimais — Pilna aprauda
ZEMA KAINA
R. SERENAS
2047 W. 67th PL. WALbrook 5-8063

APDRAUDŲ AGENTŲRA:

Namų, automobi-
lių, gyvybės, svei-
katos ir biznio.
Patogios išmokė-
jimo sąlygos.
J. BACEVIČIUS
6455 So. Kedzie Ave. PR 8-2233

BUTŲ NUOMAVIMAS

SAVININKAMS NEMOKAMAI
Namų pardavimas, pirkimas.
Įvairūs draudimai.

BUD'S REAL ESTATE

BALYS BUDRAITIS
4307 So. Kedzie, Chicago
TEL. — 254-5551
1339 State St., Lemont, Ill.
TEL. — 257-5542

mėgėjų rankas. Jo dvasią na-
ciai ir karas buvo taip stipriai
paveikę kad jis po karo dar, jau
gyvendamas Austrijoje, vis dar
tebetapė realistinius dalykėlius
vietiniams žmonėms, turistams
ir šiaip išvietintiesiems.

Tik pamažu įgauna seną for-
mą, dvasiniai sutvirtėja ir, no-
rėdamas užmiršti nemalonias pra-
eities, sulietuvino savo pavardę
iš Franz Domscheit į Praną
Domšaitį, nepasirašydamas tik
P D arba Domsaitis.

6. Nuostabi kūrėja

1949 m. jo žmona, žinoma
dainininkė Adelheid Armholz
gavo pasiūlymą dėstyti dainavi-
mą Kapštato universiteto muzi-
kos koledže ir jie abu nutarė iš-
vykti į Pietų Afriką. Nors jau
69 metus sulaukęs, jis savo sie-
la, savo kūryba liko jaunas. Jis
vėl kaip jauna bėklynti žvaigž-
dė ieško naujų kelių, naujo siu-
žeto, naujo įkvėpimo. Pasitike-
damas savo vidine magiška jė-
ga, savo visatos viziją, jis iš
naujo atgimsta ir sukuria didin-
gus paveikslus.

Kelionės po Pietų Afrikos
Respubliką, ypač Karroo aukš-
tumas (Veldt) paveikė jo jaut-
rią menininko sielą ir įrėžė ne-
išdildomą įspūdį. Jis pamilo
tą peizažą, gal jam kiek prime-
nantį Kuršių Neringą, kur lai-
kas, saulė ir vėjas sukuria kraš-
tovaizdį. Šitos ne nuo žmogaus
priklausiančios jėgos jį užbūrė
ir vėl sužadino jo mintį ir fan-
taziją kurti. Ir kūrė jis su di-
deliu įsijautimu, mistiškai vaiz-
džiai, jausmingai, bet ne senti-
mentaliai, didingai ir monument-
aliai. Karroo gamtovaizdis su
apvaliomis raiškomis linijom vir-
ta jo Afrikos sielos išreiškimas
ir žmones lyg įjaučia ir visą vaiz-
dą, sudaro vieną jausmų ir nuo-
taikos harmoniją.

Jį jaunystėje įtakavę meis-
trai Corinthe ir Munch vis pra-
siskverbė. Bet Domšaitis per
daug savitas, kad sektų juos. Jis
siela persunkta religiniu misti-
cizmu artima Vydūno sielai ir
jo žmones dažnai primena Vy-
dūno misterijos veikėjus, ku-
rie it šešėliai vaikščioja sceno-
je, be kūno ir kraujo, mistiniai
mus nutiekia ir byloja giliai iš-
mintį "tą dieviškąją išmintį, ku-
ri visados žmogaus artybėje yra
ir laukia, kad ji jame apsieik-
ti galėtų".

Domšaitis paveikluose dieviš-
koji mistika yra apsieikusi, be-
atitolindama mus nuo žemiškojo
pasaulio, priartindama žmones
ir daktus mistiškai dieviškoni-
artybėn. Viskas prieblandoj ir
tamsoj, lyg skrendanti vizija iš
tolmo sapnų pasaulio, begalinė
erdvė ir tamsūs debesys, o už jų

APLANKYKITE

SAVO GIMINES

LIETUVOJE

ŠIĄ VASARĄ

Jeigu jūs planuojate šią vasarą
aplankyti savo gimines Lietu-
voje, jums bus įdomu ir nau-
dinga žinoti, kad Gordon Travel
Service, Prudential Plaza, Chi-
cagoje, yra numatiusi tris grupes
šeimų keliones į Lietuvą
šią vasarą, su šiomis išvykimo
datomis: liepos 6 d., liepos 29 d.
ir rugpjūčio 17 dieną.
Kiekviena grupė turės 11 dienų
programą Lietuvoje: 8 dienas
Vilniuje ir tris dienas Drus-
kininkuose. Laikė buvojimo
Vilniuje, bus pilnos dienos iš-
vykos į Kauną ir Trakus.
Gordon Kelionių biuras ren-
davo grupes šeimų ekskursi-
jas į Lietuvą per daugeliu metų
ir keliauninkams lietuviams
jis yra gerai žinomas teikimu
pirmos klasės patarnavimų už
priimtinas kainas.

Norint gauti kelionių detales
ir kainas, skambinkite
MR. WILLIAM BRADT,
tel. 644-3003

ir pasakykite jam pageidau-
jamą kelionės laiką arba užte-
kite į

GORDON TRAVEL RAŠTINE,
Prudential Plaza arkadoje,
Chicago.

Atdara nuo pirmadienio iki
penktadienio darbo valandomis.

**IŠ CHICAGOS IR
APYLINKIŲ****Čikagos butų klausimas
Springfieldo seimelyje**

Du Springfieldo seimelio ko-
mitetui nutarė pasiūlyti balsavi-
mui įstatymo projektą, kuris
atimtų iš Čikagos miesto tary-
bos veto teisę svarstant pigių
butų statybos vietas. Projek-
tą pasiūlė atstovas Robert Mann
ir sen. Richard Newhouse, abu
demokratai iš Hyde Parko.

Projektas numato visą galią
palikti Čikagos butų valdybai,
kuri galėtų viena pasirinkti nau-
jiems namams statybos vietas.
Jei įstatymas būtų priimtas,
miesto tarybos nariai negalėtų
protestuoti, kad jų atstovauja-
mam rajone statomi namai Či-
kagos skurdžiams.

Kaip žinoma, Illinois senate
jau yra pasiūlytas kitas projek-
tas, kurį pasiūlė lietuvis sen.
Frank Savickas. Šis projektas
įvestų balsavimą — referendumą
nuose rajonuose, kur nu-
matomi statyti pigieji butai.
Atrodo, kad po paskutinio Aukš-
čiausiojo Teismo sprendimo dėl
gyventojų referendumo, Savic-
ko projektas turi daug vilčių
būti priimtas.

Sen. Frank Savickas, išgirdęs
apie aldermanų veto teisę panai-
kinti siekiantį įstatymo projek-
tą, pareiškė: "Kada atimama
miesto valdybos narių teisė, tuo
pačiu atimama teisė gyventojų
atstovams būti išklausytiems.
Mano projektas referendumo
klausimu, jei jis bus priimtas,
atiduoda tą teisę iš gyventojų
atstovų patiesiems gyventojams".

Prieš projektą atimti alder-
manams veto teisę smarkiai ko-
vojo mero Daley demokratai,
tačiau jie nieko negalėjo padar-
yti prieš respublikonų ir juo-
dųjų demokratų koaliciją.

**Dideli Čikagos
miesto projektai**

Čikagos miesto numatyti vie-
šieji darbai gali atsidurti di-
deliuse sunkumuose dėl lėšų
stokos. Yra numatyta apie
1,000 didesnių ir mažesnių pro-

šviesėjantis horizontas. Tai lyg
šviesus kelias į visatą ir toji visi-
tos sąrangos pasiekti dievybė.

Šitokius kūrinius bekurdamas
turėjo jis nutraukti savo viziją,
pakeisdamas Kapštato dausų gy-
venimu 1965 m. lapkričio 14 d.
Pietų Afrikos periodas pats
nuostabiausias kūrybos laikotarpi-
pis. Per 25-erius metus suruošė
20 individualių parodų ir daly-
vavo 26 kolektyvinėse parodose,
laimejo prizus ir medalius ir jo
dešimt paveikslų kabo septyniuose
Pietų Afrikos muziejuose ir
penkiasdešimt jų įsigyta priva-
čių asmenų toje pačioje Pietų Af-
rikos.

Daug kas jo ankstyvesnių lai-
kotarpių kūrybos bus užmiršta.
Tačiau vargu ar laiko tėkmė nu-
neš šį laikotarpį užmarštin. Ma-
nau, kad jo palikti darbai dar
ilgai bylos savo giliu įsijauti-
mu į Afrikos peizažą, į žmonių
dvasinio turinio kupinumą be-
ieškiančiam meno žiūrovui, o Ma-
žiosios Lietuvos žmogui jis visa-
da liks artimas savo asmenybe
ir kūryba.

Iš "Lietuvos Pajūrio"
(Pabaiga)

Mielam prieteliui ir kaimynui

A. A.

VIKTORUI MORKŪNUI

mirus, liūdinčiai jo žmonai Valerijai, bro-
liams ir seserims Lietuvoje, skausmo va-
landoje reiškiamę giliausią užuojautą ir
kartu liūdime.

V. Valkavickas
F. Yonelis

jektų, kurie iki 1974 metų kai-
nuotų miestui 5.2 milijonus do-
lerių. Miesto pagerinimo pro-
gramos, jei jos nori gauti fe-
deralinių lėšų, turi būti tęsia-
mos mažiau 5 metų. Numa-
tytos išleisti sumos per tą lai-
ką gali labai padidėti, ką jau
parodė kai kurių statybų pa-
brangimas.

Nurodoma, kad Crosstown
greitkelio tiesimas pabrangs
apie 48 milijonų dolerių vien
todėl, kad labai pakilo med-
žiagų ir darbo kainos. Padid-
ėjo numatytas požeminio
traukinė biudžetas. Traukinė-
lis turėtų pakeisti iškeltą gele-
žinkelį, kuris juosia miesto cen-
trą.

Iš didesnių suplanuotų mies-
to darbų yra: O Hare aero-
dromo išplėtimas, kuris kainu-
os 581 mil. dol. Miesto trans-
porto statyboms ir naujų auto-
busų pirkimui numatyta 191
mil. dol.

Švietimo srityje bus statomi
šeši nauji kolegijų rūmai, ple-
čiami kiti universitetai, kapi-
taliniai remontai bus daromi
130 pradinėjų mokyklų, 29 aukš-
tesniųjų mokyklų pastatose.
Bus statomos "mažosios City
Hall" atskiruose rajonuose,
kur bus duodami patarnavi-
mai gyventojams. Reikės pa-
statyti 25 ugniagesių stotis ir
8 policijos įstaigas. Sugulvota
perstatyti Navy Pier, įrengti
McCormick Place garažą, ku-
ris kainuos 12 milijonų. Bus
statomas 79-tos gatvės vandens
tunelio pratęsimas už 8 mil.
dolerių. Bus padidinta Cent-
rinė biblioteka, taisomi kalė-
jimo rūmai ir nupirkta Edge-
water klubas už 8 mil. dol.

Mero pareiškimas

Čikagos miesto meras Daley
pareiškė, kad jis būtų prieš
statymą pigių butų kolonijų
tokiose apylinkėse, kur alder-
manai ir gyventojai tokių bu-
tų nepageidauja. Jis pareiškė
mielai susitiksiąs su Illinois
gubernatorium Ogilvie svar-
styti tokių įstatymų, kurie pa-
liečia Čikagą.

SKAITYK PATS IR PARAGING
KITUS SKAITYTI
NAUJIEJAS

**Susirinkimų ir parengimų
PRANEŠIMAI**

— Žemaičių Kultūros Klubas rengia
linksmą šokių vakarą šeštadienį, ge-
gužio 1 dieną 7:00 val. vak. Holly-
wood svetainėje, 2417 W. 43rd St. So-
kiamis gros Valiūno orkestras. Bus
skanių užkandų ir gerų gėrimų. Kvie-
čiami nariai ir svečiai atsilankyti ir
linksmiai vakarą praleisti su žemai-
čiais. Kviečia Rengimo Komisija ir
Valdyba.

Rožė Didžiagalvė, rašt.

— Lietuvių Moterų Piliečių Lygos
susirinkimas sekmadienį, gegužio 2 d.
nėvyks, bet bus Motinų pagerinimas
ir pietūs, nariams velti. Lietuvių
Auditorijos mažojo salė, 3133 So.
Halsted St. Pradžią 1:30 val. p. p.
Valdyba

— Marquette Parko Balso 5 skyriaus
valdyba, š. m. gegužės mėn. 2 d. 12
val., Marquette Parko gim. Sv. Pane-
lės Marijos parapijos salėje, kviečia
metinį - visuotinį narių bei prija-
učiančių susirinkimą. Bus svarbus
pranešimai apie Balso 5 skyriaus, 1970
metų, veiklą ir kt. Todėl maloniai
prašome gausiai dalyvauti.
Skyriaus Valdyba

— Chicago Lietuvių Kestučio pa-
salpos klubo mėnesinis narių susirink-
imas iškvieta sekmadienį, gegužės mėn.
2 dieną, 1 val. p. p. Hollywood svetai-
nėje, 2417 W. 43rd St.

help your
HEART FUND
help your HEART

Help Keep
Our Economy
Strong
BUY U. S. SAVINGS BONDS

GUZAUSKU
BEVERLY HILLS GELINČIA
GELES VISOMIS PROGOMS
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

**GELININKAS
(PUTRAMENTAS)**

Linksmumo arba liūdesio valandoje
gražiausios gėlės ir vainikai ant-
pių papuošimai ir sezoninės
kapams gėlės.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1228

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street
Telefonai: GROvehill 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero
Telefonai: TOWNhall 3-2108-9

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai
MAŽEIKAS & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MASINOMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

EUDEIKIS

SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI:

DOVYDAS P. GAIDAS GERALDAS F. DAIMID

4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741-1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAFayette 3-0440

MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:

Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijų

AMBULANCE
PATARNAVI-
MAS CIENA
IR NAKTĮ
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIEŠTO
DALYSE

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIUNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

**STEP. C. LACK IR SŪNUS
(LACKAWICZ)**

IS LENKISKOS KRONIKOS

Pirmiausia, ši ir artimiausioje ateityje pasirodysiančios ištraukos iš "lenkiskos kronikos", skiriamos dėmesui bei atitinkamam prisitaikymui: vysk. V. Brizio ir kitų dalyvių, praeitais metais lenkisko Kalyto minėjime bei "dožynkose" (pabaigtuvėse); žurnalas "I Laisvę" redaktorius, kuris Br. Nainį užsilaikė pilsnaujos "vedybois" lietuvių su lenkiskomis undinėmis; na, ir dar ypaci dėmesiai Vilniaus Kr. L. Sajungos pirmininko K. Veikūčio, kuris jau taip pat gaudinai karštai persą mintį "kalbėtis" su lenkais, nežinodamas — su kokiais...?

Taigi, dėmesio: lenkų spaudoje, — visuotiniai! — paskelbtas "Rzeczpospolitos Rytinių Žemių Komiteto Atsiskaitimas" (pabrūkta autorij), išleistas "Tautinės šventės — Konstitucijos 3-čio geg. — proga".

Atsiskaitimas skamba šitad: "Eigoje lenkų Tautos minties ir veiksmų, kurie išpuošė mūsų istoriją Tiesos bei Teisingumo šviesomis ir suteikė mums tikrojo žmoniškumo (?) Pionierių vardą, aukščiausiosioje vietoje — šalia akto Liublinskės Unijos iš 1569 m. — stovi Garbingas Aktas 3-čio Gegužio, 1791 metų.

Tie Aktai, gimę iš gilaus rūpesčio dėl Laisvės, Lygybės bei Brolybės — iš tvirtai nepalaužiamo tikėjimo į Žmogaus

istorinę misiją — tapo mūsų psichinės struktūros versme bei mūsų Dvasios aspiracijų įkvėpimu, paskatinimu. Nes visų mūsų siekių tikslu buvo, — ir yra! — Lenkija, sienose istorinės Tiesos, Lenkija, su Rytinėmis žemėmis, kuriose randasi miestai bei kaimai, atžymėti tų Žemių Sūnų slove, pasiaukojimu bei darbu!

Rzeczpospolita — Motina susibūdiavusių Tautų!

Ir todėl, — jungiantis su visa Amerikoniskąja Polonija, — Rzeczpospolitos Rytinių Žemių Komitetas šaukia visų Kresų (pasieninių) Žemių Organizacijų visus narius draugėje dalyvauti sekmadienį, 2-ro gegužio, Čikagoje šventinėje eisenoje, kuri taps mūsų tautinių jausmų bei mūsų prisirišimo prie mūsų Tėvų žemių manifestacija!

Dalyvausime eisenoje, kad pabrėžti — mūsų jungtis su Tauta, jos sunkių bandymų metu ir kad išreikšti mūsų gilią prisirišimą prie Vilniaus, Voluinės ir Lvovo!

Žygiuosime su visa Polonija — uždokumentuoti, kad ant smurto griuvėsių, norime statyti tikros Meilės Rzeczpospolitą!

Rytinių Žemių Komitetas:

1. Karal. Zygmunto Augusto vardo Vilniaus Mylėtojų (milosnikų) Sąjunga,
2. Ratas (kolo) Lvoviečių,
3. Jul. Slovackio vardo Voluinės Žemių Ratas (kolo),
4. 5-tos pėst. Kresovos divizijos buv. karių Ratas (kolo)".

★
Manytina, kad šį atsiskaitimą skačiusieji lietuviai prieš atitinkamą išvadą.

Tik atsimintina, kad panašaus ryškumo atsiskaitimą vėl kada skaitysim — prieš naujo Želigovskio žygį į Vilnių...
Jonas D. Česna

SODYBŲ PIEVELĖS

Nieko nėra gražesnio apie namus, kaip gražiai žaliuojanti pievelė. Kiekvienas lietuvis didžiuojasi savo pievele. Amerikoje ne visur galima gražias sodybų pieveles išauginti. Reikia patyrimo. Dabar yra išėjusi nedidelė 40 puslapių agronomo A. Šestoko knygelė, kuri vadinas:

SODYBŲ PIEVELĖS

Knygelėje surašyta viskas, kad liečia pieveles. Aprašyta kaip žolę užauginti, kaip žemę tręšti ir prižiūrėti. Naujienos šia knygele padavinėja. Užvažiavusieji gali knygelę įsigyti už \$1.25. Jeigu kas toliau gyvena arba nenori užvažiuoti, tai gali atsiųsti \$1.50 čekį arba Money Order, o mes knygelę jam pasiųsim. Pinigus prašome siųsti tokiu adresu:

NAUJENOS,

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

HOME
LOANS

INSURED
SAVINGS

Serving the Lithuanian Community 57 years with personal attention
4071 ARCHER AVE. (WEST OF CALIFORNIA AVE.)
CHICAGO, ILLINOIS 60632 — TEL.: LA 3-8248

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

VYTAUTAS ŽUKAUSKAS — MARIA NOREIKA
2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629. • Tel. WA 5-2787
Didelis pasirinkimas įvairių prekių.
AUTOMOBILIAI, ŠALDYTUVAI, MAISTAS, PINIGAI.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

(Licensed by VNEŠPOLYTORG)
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320
Įvairių prekių pasirinkimas, motociklai, šaldytuvai, automobilai, maistas, doleriniai sertifikatai.
E. ŽUKAUSKAS

MOVING — Apdraustas perkraustymas

Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujais kraustymo įrankiais. Ilgų metų patyrimas.
AL NAUJOKAITIS
2022 W. 69 ST. CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

IS CHICAGOS IR APYLINKIŲ

Suėmė 14 m. padegėją

Balandžio 13 d. sudegė vienos negrės naujai pirtas namas baltųjų rajone. Policija jau suėmė 14 metų amžiaus berniuką, kuris kaltinamas padegęs tą namą, esantį 6753 So. Walcott Ave. Berniukas buvo paleistas ir atiduotas savo tėvų priežiūrai.

9 mokyklos veiks ištisus metus

Čikagos švietimo taryba nutarė išbandyti naują sistemą — vaikų mokymą ištisus metus. Buvo parinktos devynios pradinės mokyklos, kur ta sistema bus išbandyta. Mokyklos yra: Emmet West, 140 S. Central Ave., Henderson, 5650 S. Wolcott Ave., Le Moyne, 851 W. Waveland Ave.; Libby, 5300 S. Loomis St., Lowell, 3320 W. Hirsch St., Nash, 4837 W. Erie St., Peabody, 1444 W. Augusta Blvd., Raster, 6936 S. Hermitage Ave. ir Walsh, 2015 S. Peoria St.

Nuo liepos 2 d. tų mokyklų mokiniai bus padalinti į keturias grupes. Kiekviena grupė eis į mokyklą 45 dienas ir po to turės 15 dienų atostogų. Jei šitokia sistema, nežiūrint jokių "vasaros" ar kitokių atostogų, pasirodys priimtina, ši sistema bus įvesta ir kitose mokyklose.

Čikagos vaikai Washingtone

Pirmadienį 36 narių Čikagos vaikų choras dainavo Washingtone. Du koncertai buvo skirti kongreso nariams. Koncertą suorganizavo Illinois senatorius Stevensonas ir Atstovų Rūmų narys Abner Mikva.

TRUMPAI

— Vincas Tamošiūnas, šaulių S-gos pirmininkas, iš Detroito atvyksta į Čikagą ir žada pamatyti operos "Traviata" spektaklį.

— Šaulių S-gos Centro Valdybos pasitarimas įvyks š. m. gegužės 2 d., sekmadienį, 7 val. vak., Jaunimo Centre. Pasitarime bus aptarta Dainavoje rengiamos Kultūrinės Savaitės programa.

— Genovaitė Dambrauskaitė, Čikagos Meno Instituto studentė, laimėjo tos mokyklos madų skyriaus paskelbtą originalių drabužių projektų konkursą. Viena audyklos bendrovė laimėjusiai įteikė piniginę dovaną už tinkamą panaudojimą jos gaminių projektams. Instituto studentų sukurtų drabužių paroda bus gegužės 23 d. Goodman teatre.

— Marija Palubinskienė, gyv. Marquette Parko apylinkėje, gavo Amerikos pilietybę.

— Dail. Antanas Petrikonis atidarė Marquette meno galeriją, 3215 W. 63 St. Jis studija vėl meną Lietuvoje ir Anglijoje.

— Mūsų iškiliuos solistes Danos Stankaitytės dainų ir arijų recitalis įvyks š. m. birželio 12 dieną, 8 val. 30 min. vakaro Orchestra Hall. Akompanuoja muzikas Alvydas Vasaitis. Bilietai gaunami J. Vaznelio prekyboje: 2624 W. 69 St. Chicago, Ill. 60629. Siokidieniais nuo 8 val. iki 21 val., sekmadieniais nuo 8 val. iki 14 val. (Pr).

— Savininkas parduoda 8 butų 5 metų mūrą 59-ję gatvę, blokas ir vakarus nuo California Ave. \$14.520 pajamų per metus. Kaina 112.000. Skambinti 925-6130. (Sk).

HELP WANTED — MALE

Darbininkų Reikia

MAINTENANCE ASSISTANT

Young man with some electrical tool repair experience. Permanent. Must speak and understand English. Call for appointment 226-1800

Opening for Spanish & English speaking man. Age open. Lite typing; figure aptitude. Telephone & sales. Will train.

NUGENTS - AMERICAN

1156 W. 51st STREET
268-6051

HELP WANTED — FEMALE

Darbininkų Reikia

PATYRUSI SEIMININKĖ Dirbti Highland Parke gyvenančioje šeimoje, mėsantį vaikus ir turinti rekomendacijas. Privatus kambarys su vonia. Susikalbėti angliskai. Skambinkite Mr. GROSSMAN nuo pirmadienio iki penktadienio 9-5 val. tel. 262-5000.

COOK

St. Lawrence Monastery
77th & Central.

Call
GI 8-6900

— Įvairaus dydžio deimantai, aukso apyrankės, sagės ir kitos puošmenos, auksiniai ir paprastai laikrodžiai dideliame pasirinkime A. Tvero krautuvelyje, 2646 W. 69 St. Kaip geram pirkėjui dera, Jisai eina tik pas Tverą. (Pr.)

— IV Dainų šventės Lėšų Teikimo Komitetas praneša, kad galima užsisakyti ložes į IV-tą Dainų šventę, kuri įvyks liepos 4 dieną, Čikagoje. Ložės 6-ųjų ir 8-ųjų vietų kainuoja \$100.00, 12 vietų — \$150.00. Taip pat priimami sveikinimai bei skelbimai į šventės leidinį nuo \$25.00 iki \$100.00 didumo. Ložės, sveikinimų bei skelbimus reikia užsisakyti iki gegužės 15 dienos šiuo adresu: Albertas Vengris, 9529 So. Hamilton St., Chicago, Ill. 60643. Telefonas 233-4345. (Pr.)

— Šiandien per Lietuvių Radio Forumą, 8 val. vak. iš WXRT-FM banga 93.1, girdėsime kalbant 15-to Wardo aldermaną Rev. Francis X. Lawlor, išrinktą į Čikagos miesto tarybą iš daugelio lietuvių apygavtos apylinkės. Norintieji klausiti gali skambinti 445-6842. (Pr.)

— Šiandien Chicago Lietuvių Operos 15 m. sukaktis. Jubiliejinis Verdi Traviatos premjėnis spektaklis prasideda lygiai 8 val. vak. Marijos mokyklos saleje. Diriguoja maestro Aleksandras Kučiūnas. Pastatymo dalininkas Jurgis Daugvila. Chormeisteriai — Alice Stephens ir Alfonsas Gečas. Violetos partiją dainuoja Daiva Mongirytė, o rytoj, sekmadienio spektaklyje, debiutuoja Gina Čapkauskienė. Kiti solistai — Nerija Linkevičiūtė, Margarita Momenienė (debiutantė), Stefan Vici, Algirdas Brazis, Julius Savrimavičius, Bronius Maciukevičius, Bernardas Prapuolenis, Vytas Marčiukaitis, Pranas Ols, Viktoras Petrikonis. Choro partiją atlieka Operos choras. Choreografas Jaunutis Puodžiūnas, kuris su Violeta Karosaite yra ir solistai šokėjai. Pastatymo apšvietėjas — Kazys Cijūnėlis, scenos technikinis vadovas Česlovas Rukuiža.

Dalyvaujantieji operos spektakliuose, prašomi atvykti į sale anksčiau ir persikeityti libretą. Spektakliams prasidėjus, niekas nebus leidžiamas į salį iki pertraukos. Bilietų kasa šandien prie įėjimo bus atidaryta 6:30 val. vak. Bilietų dar yra — prašome atvykti ir dalyvauti premjeroje. Rytoj, sekmadienio spektaklis prasidės lygiai 3 val. popiet. Bilietų kasa nebus atidaryta. (Pr.)

— Savininkas parduoda 8 butų 5 metų mūrą 59-ję gatvę, blokas ir vakarus nuo California Ave. \$14.520 pajamų per metus. Kaina 112.000. Skambinti 925-6130. (Sk).

MISCELLANEOUS

Įvairūs Dalykai

COMPLETE PLASTERING SERVICE

Ceilings, rooms, arches & patching.
WILLIAM McDONNELL
383-1041

REMODELING SPECIALIST

Call for free est. on all your remodeling or repairs.

"WALT"
448-2118

GOFF CONSTRUCTION CO.

Complete Remodeling Service for South Side & South Suburbs.
• Porches • Room Additions
• Kitchens • Wall Paneling
• Bath • Siding • Maintenance.
Phone 798-7980

TILING WORK

Ceramic tile, bathroom, kitchen & floor tiles. Also remodeling work.

For free estimate call BILL
631-3663

GENERAL CARPENTRY & PLUMBING REPAIRS OF ALL TYPES

Prompt service, reasonable rates. Licensed and Insured.
Call 344-2485 after 5 P. M.

WOODEN FENCES

Built to order also fence repair. Reasonable rates. Phone 748-6689 at any time.

NORWOOD CONSTRUCTION

Special prices on dormers and additions, aluminum siding and soffits.
469-1241 or 867-7799 — FRANK HUDSON

WOODCRAFT SHOP

Carpentry-Cabinet Work-Repairs General Contracting All Kinds Repair Work. Between Davis and Church. 1613 MAPLE AVE. Tel. UN 4-6462

REMODELING & REPAIRS

FAST & PROMPT SERVICE Superior workmanship. Call for free estimates & beginning dates. Reasonable prices, licensed & insured.
Call 725-6411

RESORTS AND VACATIONING

Kurortai ir Atostogų Vietos
CAMP MIKQUANO NELSONVILLE, WISCONSIN Boys — 6-14, Member ACA. Private Lake, 200 acres log cabins, electric and varied program. Red Cross swimming, canoeing, sailing, fishing, riding, all team sports, tennis; NRA rifles, archery, crafts, academics, (math-reading at no extra charge) 2, 3, 4, 5 or 6 week sessions. A goal oriented program leading to improved self discipline.
Write: DR. BOB SCHMATZ
CAMP MIKQUANO NELSONVILLE, WISCONSIN 54458

MISCELLANEOUS FOR SALE

Įvairūs Pardavimai
ANNUAL RUMMAGE SALE Winnetka Congregational Church Thursday, May 13, 1971 7:00 A. M. to 5:00 P. M. WINNETKA COMMUNITY HOUSE 620 LINCOLN AVE. Free bus to and from Linden L station in Winnetka from 6:30 A. M. to 4:30 P. M.

RENTING IN GENERAL

Nuomos
CICERO — 1-me aukšte išnuomojamas 3 kambarių butas, naujai dekoruotas, su atskiru įėjimu. Lirbančiam arba pensininkui vyriui. 1437 So. 49 Ave., Cicero.

ISNUOMOJAMAS KAMBARYS su virtuvės privilegijomis mažos šeimos namui. Tel. GR 6-6497.
MARQUETTE PARKE išnuomojamas miegamasis kambarys vieno asmens bute dirbančiam arba pensininkui. Galima naudotis virtuve ir kitais patogumais. Tel. WA 5-6742.

ISNUOMOJAMAS 4 KAMBARIŲ BUTAS su vonia suaugusiems bei įnamui. Skambinti 847-6492.

BRIGHTON PARKE naujame name išnuomojamas kambarys, atskiru įėjimu ir patogumais. Skambinti tel. LA 3-3384.

REMKITE TUOS BIZNIRIUS, KURIE GARSINASI "NAUJIEŖOSE"

REAL ESTATE.

REAL ESTATE FOR SALE Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIMS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAIMS

DEL VISU INFORMACIJU, KREIPKITE I

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

PLATUS PASIRINKIMAS NAMŲ PIRKIMUI

BUTŲ NUOMAVIMUI — NOTARIATAS — VERTITAI

DRAUDIMO AGENTORA PATARNAUJA VISAI DRAUDIMO REIKALAI

J. BACEVICIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — Prospect 8-2233

• NAMŲ IR BIZNIRŲ PIRKIMAS • PARDAVIMAS • NOTARIATAS
• PATVIRTINTI VERTITAI • IMMIGRACIJOS POPIERIAI
• PAJAMŲ MOKESCIAI — INCOME TAX

LEONAS REAL ESTATE

2735 WEST 71st STREET TEL. 925-6015

3 BUTŲ BARGENAS

Nepaprastas 2 aukštų mūras ant didelio 50 pėdų sklypo. 3 labai modernūs ir patrauklūs butai: du dideli po 4½ kamb. ir 3 kambarių angliškio tipo butas. Hollywood stiliaus vonios, radiant šilumos sistema, labai ekonomiška ir patikima operavime, pūki aplinkė prie 59-tos ir Pulaski. Neveiktas savininkas davė išskymą skubiai parduoti. Būk gudrus ir apdairus. Skambinkite stebkladairiui. Skambink MICHAELS dabar. Kalbame lietuviškai.
254-8500

PAVASARIO PLANAS

GRAŽUS LOTAS Marquette Parke. STILLINGA mūro rezidencija. 10 kambarių pajamom ar sau gyventi. Mūro garažas. Arti Marquette Parko ir Kedzie. \$24,500.
KAP SILDINIS gražus, šviesus apartamentinis mūras ir mūro garažas. 2 bloki nuoo Marquette Parko. Virš \$7,000 pajamų. Jei susipėsite — tik \$47,700.
AR 14,000 DOL. PAJAMŲ kasmet nėra turtas iš apyaujo apartamentinio mūro geroji vieta su lengva parkoje? Kaina 76,900.
9 KAMBARIŲ pajamų mūras, naujai sutvarkytas. Gražus, ramioj gatvėj. Kaina \$19,000.
GRAŽI 15 METŲ REZIDENCIA. 6 kambarių mūras, 2 vonios, naujas garažas. Nrišėjai Marquette Parko.
2 BUTŲ tvarkingas mūras, 2 auto garažas. \$29,500.
TVIRT 2 MORAI Brighton Parke virš \$16,000 pajamų metams. Su naujauda už \$51,000.
4 BUTŲ MŪRAS. naujas gazu šildymas, gara vieta. Rimtam pirkėjui, vertas \$44,000.

Valdis Real Estate

7051 So. Washtenaw Ave. RE 7-7200

1½ AUKŠTO 12 metų mūrinis. Šiluma gazu, centrinis šildymas, gražiai įrengtas rūšys. 2 auto garažas. beveik dvišimtas sklypas. Apylinkė 47tos ir Pulaski. \$37,500

2 PO 5 MŪRINIS. Nauja šiluma gazu, aluminizaus langai, 2 automobilų garažas. Marquette Parke. Tik \$28,900.

3 MIEGAMŲJŲ apvalius mūras. Šiluma gazu, aluminizaus langai, centrinis šildymas. 2 automobilų garažas. 71-mos ir Tron apylinkė. \$29,000.

4 MIEGAMŲJŲ mūrinis. Karšto vandens šiluma gazu 2 auto garažas. Marquette Parke. \$23,500.

12 BUTŲ 4 metų mūras. Radiant šiluma gazu, aluminizaus langai, 12 automobilų garažai. Viena Platus sklypas. Virš \$24,000 pajamų metams. Pietvakarių priemiestyje. — \$175,000.

NERIS REAL ESTATE

3009 WEST 63rd STREET
Tel.: 471-0321

PATIKIMAS. Gražus šviesus plytu 7 kambarių mūrinis. Nauja karšto vandens gazu šiluma. gera potvėnio kontrolė. 2 mašinu mūro garažas. Marquette Parke. Tik \$22,500.
Tel. 471-0321.

BRICK BUILDING

store w/ 1-4 & 1-7 room apts. Fully rented. Good income. Vicinity 24th Place - Western.
Tel. 656-2160

SAVININKAS PARDUODA 6 kambarių mūrinį namą su 1½ vonios, 2 mašinu gazu Marquette Parko apylinkė. Skambinti dienos metu 922-6684 arba vakarais 233-4345.

MARQUETTE PARKE mūrinis 5 kambarių bungalovas. Gera Svarus. Pigus. Tel. 778-6916.

BUILDERS AND CONTRACTORS

Namu Statyba Ir Remontas

HEATING CONTRACTOR

Irengiu naujus ir perstatau senus viršū rūsio namo apšildymo pečius ir viršū kondicioning ir naujus ir senus rūsio rūsio vandens boilerius ir šilum rūsio (gutters). Darbas atliekamas greit, sąžiningai ir garantuotai. Apskaidavimai nemokamai. Turu leidimus dirbti mieste ir užmieste.

DOMAS ŽUKAUSKAS

HEATING & SHEET METAL
4444 So. WESTERN AVE.
CHICAGO, ILL. 60609
TEL.: VI 7-3447

BIZNIRIAL KURIE GARSINASI "NAUJIEŖOSE". — TURI GERIAUSIA PASISEKIMA BIZNIRJE